ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ — ΑΡΙΘΜΟΣ 584

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20 ✻ Ἐν Ἀθήναις, 15 Σεπτεμβρίου 1891 ✻ ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	φρ. 8 —
Ταῖς ἐπαρχίαις	» 8 50
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Ἐν Ρωσσίᾳ	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μιλλανβοᾶ καὶ *Ἐτιεβάν* : ΑΙ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ. — *Καρόλου Μερουβέλ* : ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — *Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ. — *Αἰμυλίου Ζολᾶ* : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ (τέλος) — *Μήτσου Χατζοπούλου* : Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ (τέλος).

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς Ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΜΙΛΛΑΝΒΟΑ ΚΑΙ ΕΤΙΕΒΑΝ

ΑΙ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

Α'.

Ἦτο ἡ δεκάτη πωϊνὴ ὥρα.

Ὁ κόμης κύριος Μαυρίκιος δὲ Βανδάμ, μετὰ τελευταῖον ἐπὶ τοῦ κατόπτρου του βλέμμα, ἦν ἕτοιμος νὰ ἐξέλθῃ τοῦ μεγαλοπρεποῦς του μεγάρου, τὸ ὁποῖον κατεῖχε κατὰ τὴν ὁδὸν Κολιζέ, ὅτε ὁ ὑπηρέτης του τῷ ἐνεχείρισε τὸ ἀκόλουθον ἐπισκεπτήριον :

ΠΑΥΛΟΣ ΔΕ ΛΟΣΝΟΥΑ
ταγματάρχης ἐν ἀποστρατείᾳ.

— Εἴσαξε τὸν κύριον, εἶπε τῷ ὑπηρέτῃ ὁ κύριος δὲ Βανδάμ.

Ὁ ὑπηρέτης εἰσήγαγε τὸν ἐπισκέπτην.

— Κύριε κόμη, ἤρξατο λέγων ὁ κύριος δὲ Λοσνουᾶ, δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίζω προσωπικῶς, ἀλλὰ παρουσιάζομαι πρὸς ὑμᾶς τῇ συστάσει τοῦ κοινοῦ φίλου κυρίου δὲ Λορδάκ, διὰ νὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ τῆς ὑποθέσεως, περὶ τῆς ὁποίας καὶ ἐκεῖνος σᾶς ἔχει ἤδη κάμη λόγον. Ἀλλ' εἶμαι ἴσως ἀδιάκριτος· ἔμελλε νὰ ἐξέλθητε...

— Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, ἀντεῖπεν ὁ κόμης, εἴπατέ μοι περὶ τίνος πρόκειται. Ἔχω ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν ἵνα σᾶς ἀκούσω.

Καὶ ταῦτα εἰπών, ὑπέδειξεν ἕδραν τῷ κυρίῳ δὲ Λοσνουᾶ.

— Ὁ κύριος δὲ Λορδάκ, κύριε κόμη, ὑπέλαβεν οὗτος, μοὶ εἶπε προχθές, ὅτι εἶσθε διατεθειμένος νὰ ὑποστηρίξητε διὰ τῶν κεφαλαίων σας ἐπιχείρησιν, ἥτις ἤθελε σᾶς φανῇ σπουδαία καὶ παρέχουσα ἀποχρώσας ἐγγυήσεις ἐπιτυχίας. Κολακεύομαι νὰ πιστεύσω ὅτι αὐτή, περὶ τῆς ὁποίας μέλλω νὰ σᾶς ὁμιλήσω, παρουσιάζει ὅλας τὰς ἐφικτὰς ἐγγυήσεις. Πρόκειται περὶ ἱδρύσεως μεγάλης βιομηχανικῆς ἑταιρίας ὑπὸ τὸν τίτλον : *Ἑταιρία φωτισμοῦ διὰ τοῦ ἀεριόφωτος*. Τὸ νέον τοῦτο σύστημα τοῦ φωτισμοῦ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὑπερέχει παντὸς συναγωνισμοῦ, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς φωτοβόλου παραγωγῆς, ἔχει τὸ μέγα πλεονέκτημα νὰ πραγματοποιῇ οἰκονομίαν πενήντα τοῖς ἑκατόν, ἐφ' ὅλων τῶν γνωστῶν συστημάτων. Ἰδοὺ πρὸς τούτοις, προσέθηκεν ἐγχειρίζων εἰς τὸν κύριον δὲ Βανδὰμ ἔντυπον φυλλάδιον, ἡ ἔκθεσις τῶν πραγματογνωμόνων μηχανικῶν ἐπὶ τοῦ νέου τούτου συστήματος. Ἀρκεῖ ὑμῖν ὅπως τὸ ἀναγνώσητε, διὰ νὰ πεισθῆτε ἐντελῶς περὶ τῶν ἐξαιρετικῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς προσφέρει.

— Θὰ τὸ ἐξετάσω ἐν ἀνέσει, εἶπεν ὁ κύριος δὲ Βανδάμ.

— Ὅπως θέλετε, κύριε κόμη. Ἵνα ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ἑταιρίαν, τὴν ὁποίαν σκεπτόμεθα νὰ ἱδρύσωμεν, νὰ λάβῃ μεγάλην ἔκτασιν, ἀπεφασίσαμεν, μετ' ἄλλων ἐπιχειρηματιῶν κεφαλαιούχων, ν' ἀναβιβάσωμεν τὸ κεφάλαιόν της εἰς τὸ ποσὸν τῶν δέκα πέντε ἑκατομμυρίων φράγκων. Εἴμεθα ὅμως ἐξησφαλισμένοι περὶ τοῦ μονοπωλίου τοῦ φωτισμοῦ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ· εἶνε λοιπὸν ἀναγκαῖον τὸ κεφάλαιον τοῦτο διὰ νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὰς πολλαπλὰς τῆς ἑταιρίας ἀνάγκας. Δοθείσης τῆς ἐπιτυχίας, ἥτις ἀναμένει τὴν ἐπιχείρησίν μας, καὶ τῆς ἀναπτύξεως ἣν ὀφείλωμεν νὰ προβλέπωμεν, ἠθέλαμεν ἐνεργήσει ἀφρόνως καὶ θὰ ἐπράτταμεν πράξεις ἀπερισκέπτου διοικήσεως, ἐὰν ἐλαμβάνομεν τὴν ἐπιχείρησιν μετὰ περιωρισμένων πόρων. Ὑπολογίζοντες ὅλας τὰς περιπετείας καὶ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐκτιθέμεθα, βλέπομεν ὅτι δὲν δυνάμεθα ν' ἀρχίσωμεν τὰς ἐργασίας μας, πρὶν ἢ λάβωμεν δέκα πέντε ἑκατομμύρια. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο θὰ ἦνε ἐξ ἑτέρου ἠγγυημένον ὑπὸ τῶν ἐργασιῶν, τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῆς κυριότητος τοῦ προνομίου, ἡ ἀπόκτησις τοῦ ὁποίου στοιχίζει εἰς τὸ ἐνεργητικόν μας ποσὸν ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ ὀκτακοσίων χιλιάδων φράγκων. Ὡς πρὸς τὰ μερίσματα, ταῦτα, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν πραγματογνωμόνων, ἣν πρὸ μικροῦ ἐνεχείρισα ὑμῖν, θὰ ἀνέλθωσιν εὐθὺς τὸ πρῶτον ἔτος εἰς ποσὸν πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου, παρὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἐγκαταστάσεως. Διὰ τὰ διαθέσιμα ὅθεν κεφάλαια, προσφέρεται τοποθέτησις ἄκρας ἀσφαλείας καὶ μετὰ σημαντικῶν ὠφελειῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μετοχάς μας, αὗται θὰ ἐγένοντο βεβαίως ἀνάρπαστοι ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν, ἐὰν ἐσκεπτόμεθα νὰ τὰς θέσωμεν εἰς κυκλοφορίαν. Ἀλλὰ τί μᾶς ἐνδιαφέρει τὸ κοινόν ; Ἡμεῖς ζητοῦμεν νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν Ἰσραηλιτικὴν Τράπεζαν, ἥτις ἀμέσως θὰ ἐξηγόραζε τὰς μετοχάς μας διὰ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐπιχείρησιν πρὸς ὄφελός της καὶ ἕνεκα τούτου ἀπεφασίσαμεν ν' ἀποτανθῶμεν εἴς τινας ἐκ τῶν φίλων μας, περὶ ὧν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ δεχθῶσι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν.

— Καὶ πῶς ἀπήντησαν οἱ φίλοι σας εἰς τὴν ἔκκλησιν ὑμῶν ;

— Μετὰ προθυμίας αἰσιοδοξοτάτης, κύριε κόμη. Ἐκ τῶν τριάκοντα χιλιάδων μετοχῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ κεφάλαιόν μας καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἑκάστη τιμᾶται ἀντὶ πεντακοσίων φράγκων, εἴκοσι χιλιάδες ἔχουσιν ἤδη διατεθῇ· μᾶς ὑπολείπονται ὅθεν δέκα χιλιάδες μετοχαί, ἀντιπροσωπεύουσαι πέντε ἑκατομύρια φράγκων· καὶ ἐπειδὴ ἕκαστος μέτοχος θέλει καταβάλῃ τὸ τέταρτον μόνον τῆς ἀξίας τῆς μετοχῆς, αἱ ὑπολειπόμεναι δέκα χιλιάδες, θέλουσι δώσῃ ἡμῖν ἓν ἑκατομμύριον καὶ διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων.

— Πραγματικῶς, διέκοψεν ὁ κόμης, ὁ κύριος δὲ Λορδὰκ μοῦ ἔκαμε λόγον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Αἱ ἐξηγήσεις, ἃς πρὸ ὀλίγου εὐηρεστήθητε νὰ μοὶ παράσχητε, εἰσὶν ἐνθαρρυντικώταται, τὸ ἀναγνωρίζω· ἐν τούτοις, πρὶν ἢ λάβω ὑποχρέωσίν τινα, θὰ εὕρητε ὀρθὸν νὰ σκεφθῶ καὶ μελετήσω τὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐνεχειρίσατε.

— Αὐτὸ ἐννοεῖται, ἔκαμεν ὁ κύριος δὲ Λοσνουᾶ μειδιῶν. Ἐξ ἄλλου εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ διστάσητε, ὅταν ἡ πεποίθησίς σας ἀρκούντως φωτισθῇ...

— Τῆς αὐτῆς γνώμης εἶμαι καὶ ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ κύριος δὲ Βανδάμ.

— Τώρα, μίαν ἀκόμη λέξιν· ἐὰν ἡ ὑπόθεσις σᾶς ἀρέσῃ καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σᾶς ἀρέσῃ, ὀφείλω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι πλεῖστοι τῶν φίλων προτίθενται νὰ σᾶς ὀνομάσωσι μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἑταιρίας.

— Ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀποφύγω τὴν τιμὴν ταύτην... Δὲν ἔχω κανὲν προσόν.

— Θὰ ἔχητε, κύριε κόμη, ὅταν καταστῆτε εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων μας μετόχων... Δὲν εἶνε ἀναγκαῖον ἵνα ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐνδιαφέρονται περισσότερον περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ πλοίου, ἐπιτηρῶσι τοὺς ἐλιγμοὺς καὶ κρατῶσι τὸ πηδάλιον.

— Θὰ ὁμιλήσωμεν πάλιν περὶ αὐτῶν, ἀγαπητὲ κύριε δὲ Λοσνουᾶ.

— Μεθαύριον, ἐὰν θέλετε, θὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ πρὸ μεσημβρίας.

— Μεθαύριον λοιπόν

Οἱ δύο εὐγενεῖς ἀντήλλαξαν φιλικὴν χειραψίαν, μεθ' ὃ ἐψήλθεν ὁ κ. δὲ Λοσνουᾶ.

Ὅταν ἔμεινε μόνος ὁ κόσμος δὲ Βανδὰμ ἤρξατο νὰ σκεπτηται ἐπὶ μακρὸν περὶ τῆς ὑποθέσεως, περὶ ἧς τῷ ὡμίλησεν ὁ κ. δὲ Λοσνουᾶ καὶ περὶ τῶν προταθέντων ὅρων. Ἦτο κάτοχος περιουσίας ὑπερβαινούσης τὰ τρία ἑκατομμύρια φράγκα. Τί τοῦ ἐζήτουν ; νὰ τοποθετήσῃ κεφάλαια εἰς ἔντιμον ἐπιχείρησιν, πρὸς διεύθυνσιν τῆς ὁποίας δὲν ἦτο καὶ ὑποχρεωμένος νὰ συμμεθέξῃ. Ἀφ' ἑτέρου, τί τοῦ ἐστοίχιζε νὰ ρηψοκινδυνεύσῃ ἓν ἑκατομμύριον.

Ἔρριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς πραγματογνωμοσύνης, ἣν τῷ ἐνεχείρισεν ὁ ἀπόστρατος ταγματάρχης. Ἐξ αὐτῶν πολὺ ὀλίγα πράγματα ἐννόησεν· ἐξεπλάγη ὅμως ἰδὼν ὅτι ἐπιφανεῖς πραγματογνώμονες εἶχον παρευρεθῇ εἰς τὰ πειράματα τοῦ νέου φωτισμοῦ συστήματος καὶ ὅτι αἱ ὑπογραφαὶ αὐτῶν ἔκειντο ἐν τῇ ἐκθέσει παρα πλεύρως τῶν ὀνομάτων ἀσήμων ἰδιωτῶν. Ἕνεκα τοῦ τελευταίου τούτου ἡ πεποίθησίς του ἐκλονίσθη ὀλίγον.

—Ἐπὶ τέλους, εἶπε καθ'ἑαυτόν, ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις ἦνε καλή, διατὶ νὰ ἐναντιωθῶ εἰς προσοδοφόρον τοποθέτησιν μέρους τῆς περιουσίας μου ; Καὶ εἶτα, νὰ ριψοκινδυνεύσω ἑκατοντάδας τινὰς χιλιάδων εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον ἢ εἰς τὸ χρηματιστήριον, δὲν εἶνε κατὰ βάθος τὸ αὐτὸ πρᾶγμα;

Ἐὰν ὁ κύριος δὲ Λοσνουᾶ ἐπανῆρχετο τὴν στιγμὴν ταύτην, δὲν εἶνε ἀπίθανον ὅτι θ' ἀνεχώρει μὲ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ κυρίου δὲ Βανδὰμ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν.

Β'

Ὁ κόμης Μαυρίκιος δὲ Βανδὰμ ἐκ Κλερμὸν-Φερρὰν καταγόμενος, ἔνθα εἶχε νυμφευθῇ μετὰ νεάνιδος ἀριστοκρατικῆς αὐτόθι οἰκογενείας, διέμενε τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους μόνος ἐν Παρισίοις διάγων βίαν λίαν φιλήδονον καὶ ἐκλελυμένον· ἦν ἡλικίας τριάκοντα πέντε ἐτῶν καὶ εἶχε φυσιογνωμίαν συμπαθεστάτην.

Σχετισθεὶς ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρας κοινωνικῆς του θέσεως καὶ τοῦ πλούτου του μετὰ τῆς Παρισινῆς ἀριστοκρατίας, ἐλάμβανε μέρος εἰς ὅλας τὰς γινομένας διασκεδάσεις, διετήρει πλουσιοπαρόχως ἐρωμένας καὶ ἐφοίτα τακτικῶς εἰς τὰ θέατρα. Ἐν τῷ «Γαλλικῷ θεάτρῳ εἶχε γνωρίσει ἠθοποιόν τινα, Ἐσθὴρ Φλορβὰλ ὀνόματι, ἧς ἡ καλλονή, ἡ χάρις, τὰ θέλγητρα ἐγοήτευσαν αὐτόν. Ἐποθήσε παντὶ σθένει καὶ πάσῃ θυσίᾳ νὰ τὴν κατακτήσῃ, δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Ἡ γυνὴ αὕτη, ἡλικίας κατά τι ὡρίμου, διότι ἦτο τριάκοντα ἓξ ἐτῶν, διετηρεῖτο δροσερὰ καὶ ἀκμαία, ἡ δὲ ὡραιότης της μέγαν ἐποίει θόρυβον. Ἐφαίνετο συζῶσα μετά τινος ἠθοποιοῦ Ἰωάννου Ραβάνη, ὃν ὅμως ὡς ὑπηρέτην μετεχειρίζετο ἢ ὡς σύζυγον. Ἐδέχθη τὸν Βανδὰμ ὡς ἐραστήν, οὐχὶ ἐξ ἔρωτος ἢ συμπαθείας, διότι τοιαῦτα αἰσθήματα ἐλλείπουν ἀπὸ τὰς γυναῖκας αὐτάς, ἀλλ' ἁπλῶς διὰ τὸν καταστρέψῃ ἀναδεικνυομένη καὶ λαμπρυνομένη αὐτή.

Εἶχε, τῷ ὄντι, λάβῃ καιρὸν νὰ σπουδάσῃ λεπτομερῶς τὸν Κλερμοντῖνον εὐγενῆ Μετὰ τοῦ παρατηρητικοῦ ἐκείνου ἐνστίκτου, τὸ ὁποῖον εἰς μέγαν βαθμὸν κατέχουσιν αἱ γυναῖκες, δὲν ἐβράδυνε ν' ἀνακαλύψῃ τὰ τρωτὰ μέρη τοῦ ἐρωτολήπτου κόμητος, καὶ ἐννόησε τίνι τρόπῳ θὰ τὸν ἤγεν εἰς τὸν σκοπόν, ὃν ἐβουλεύθη. Ἡ δολία ἐπιμονή της ἀνέτρεψεν ἐπὶ τέλους ἓν πρὸς ἓν ὅλα τὰ προσκόμματα, ἅτινα ἀντετίθεντο εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σχεδίων της. Σήμερον ἐκράτει τὸν ἐραστήν της προσδεδεμένον εἰς τὸ θριαμβευτικόν της ἅρμα, αὐτὸν ὅστις ἐκαυχᾶτο ὅτι ἦτο εἰθισμένος νὰ ἐγκαθιστᾷ τὴν σημαίαν του ἀμαχητί, ἐπὶ παντὸς πράγματος, τὸ ὁποῖον πωλεῖται καὶ ἀγοραζεται, ὡς αἱ γυναῖκες· κατ' ἀρχὰς εἶχεν ἐκπλαγῆ, ἀκολούθως δὲ ὀργισθῇ ἕνεκα τῶν ἀντιστάσεων τῆς κυρίας Φλορβάλ. Ἠθέλησε νὰ τὴν μεταχειρισθῇ ὡς κόρην καὶ νὰ δαμάσῃ τὴν ἐπιμονήν της, ἀλλὰ μία λέξις, μία χειρονομία τῆς ἠθοποιοῦ ἤρκεσαν ὅπως καταστρέψωσι τὰς προθέσεις του, διαταράξωσι τὸ θράσος του καὶ τοῦ ἐπιβάλωσι τὸν ἀνήκοντα σεβασμόν. Ταπεινωθεὶς ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ του ὠρκίσθη νὰ ἐκδικηθῇ, ἀλλ' εἶχε ν' ἀντεπεξέλθῃ ἐναντίον ἰσχυροῦ ἀντιπάλου. Εἰς τὰς ἐρωτομαχίας ἡ ἀποτελεσματικὴ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν προκαταρκτικῶν τῆς προσβολῆς πράξεων· ὁ δὲ Βανδὰμ εἶχεν ἀποτύχῃ εἰς τὴν πρώτην του ἀπόπειραν. Ἡ κυρία Φλορβὰλ κατεῖχε τὸ πλεονέκτημα τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν ἠδυνήθη νὰ διατηρήσῃ καὶ ἣν δὲν ἐγκατέλειψεν. Μικρὸν κατὰ μικρὸν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ ἡ ἐπιτήδειος ἑταιρία ἔστρεψεν ἐναντίον του μίαν πρὸς μίαν ὅλας τὰς πολεμικάς της μηχανάς τὸν ἐνέσφιγξεν εἰς τὸ σύμπλεγμα τῶν δικτύων της, τὸν περιέπλεξε τόσον καλῶς, ὥστε τὸν ἔκαμε νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ ἀπὸ πολιορκουμένης ἐγένετο πολιορκοῦσα. Ὁ κόμης δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑποστῇ τὸ ἄπειρον γόητρον τῆς γυναικὸς ταύτης, τὴν ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματός της καὶ τὴν ἄκραν ἀγχίνοιάν της. Ἡ Ἐσθὴρ Φλορβὰλ τῷ ἐφάνη ὡς ἀνωτέρας τάξεως γυνή, περιπλανηθεῖσα εἰς τὸν ἀγυρτικὸν τῶν θεάτρων κόσμον, ὡς λάμπουσα ἐξαίρεσις, τὴν ὁποίαν ἡ κοινότης τῶν περὶ αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἀνεδείκνυεν. Ἄλλως τε, εἶνε ἀναντίρρητον ὅτι αἱ ἠθοποιοί, κατὰ γενικὸν κανόνα, ἐξασκοῦσιν ἀκατάσχετον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ματαιοδοξίας ἐλευθέρων τινῶν, ἰδίως τῶν ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ των περιορισθέντων· ὁ δὲ

Βανδὰμ ἦτο ἐκ τῶν τελευταίων τούτων. Ὅταν εὑρίσκετο πλησίον τῆς ὡραίας Ἐσθὴρ ἦτο καταμαγεμένος· τὰ πάντα παρ' αὐτῇ τὸν ἐγοήτευον, ὁ θελκτικὸς ἦχος τῆς φωνῆς της, ὁ ἀργυροῦς της γέλως, οἱ ἁβροὶ αὐτῆς τρόποι, ἡ χάρις καὶ ἡ εὐτραπελία τοῦ πνεύματός της τὰ πάντα τὸν κατηύφραινον.

Τὴν ἠγάπα πραγματικῶς ; ἄγνωστον· τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι περὶ τούτου οὐδόλως ἐνδιεφέρετο ἡ κυρία Φλορβάλ. Τὸ οὐσιῶδες, τὸ κύριον, τὸ ἐνδιαφέρον, ἦτο ὅτι ὁ ἐραστής της ἐξηκολούθει νὰ ἦνε τὸ παίγνιον τῆς φαντασίας της καὶ δι' ἐπιπλάστου ἀγάπης τὸν ἐκράτει εἰς τὴν πλάνην του, ὅσον χρόνον ἀπῄτει διὰ τὰ σχέδιά της. Ἀφ' ἑτέρου εἶχε τὴν τέχνην ὄχι μόνον νὰ τὸν κάμνῃ νὰ πράττῃ ἀλλ' ἀκόμη καὶ νὰ σκέπτηται κατὰ τὴν θέλησίν της. Εὐκόλως ὅθεν τὸν κατέπεισε νὰ ἔλθῃ νὰ ἐγκατασταθῇ ὁριστικῶς εἰς Παρισίους, τὸ μόνον μέρος, ὅπερ ἤρμοζεν ἐφεξῆς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν νέων της φιλοδοξιῶν. Ἐν ἑνὶ λόγῳ τὸν εἶχε καταστήσῃ ἕρμαιον τῶν ὀρέξεών της, ἄνδρα ἄνευ θελήσεως, ἄνευ σκέψεως.

Γ'

Ἦτο λίαν ἀργά, ὅτε ὁ κύριος δὲ Βανδάμ, ἐξελθὼν τῶν ὀνειροπολήσεών του, ἀνεμνήσθη ὅτι δὲν εἶχε γευματίσῃ.

Μετέβη εἰς τὸ ἑστιατόριον Λεδουαγιὲ καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐρωμένης του, τὴν ὁποίαν εὗρε βεβυθισμένην εἰς τὴν μελέτην οἰκονομολογικῆς ἐφημερίδος.

—Πῶς ! ἀνεφώνησεν ὁ κόμης, καὶ ὑμεῖς ὡσαύτως ἀγαπητὴ φίλη, καταγίνεσθε εἰς ὑποθέσεις ;

— Καὶ δὲν ἐρυθριῶ δι' αὐτό, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Φλορβάλ, ῥίπτουσα τὴν ἐφημερίδα ἐπὶ σκίμποδος. Ἔχω χρήματα διαθέσιμα καὶ ζητῶ προσοδοφόρον τοποθέτησιν αὐτῶν. Δὲν εἶνε φυσικὸν τοῦτο ; Πρὸ ὀλίγου ἀνέγνωσα ἄρθρον, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐκίνησε τὴν προσοχήν . . . Πρόκειται περὶ ἱδρύσεως ἑταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑταιρία φωτισμοῦ διὰ τοῦ ἀεριόφωτος». Καίτοι ὀλίγον ἐννοῶ ἀπὸ τὰ πράγματα αὐτά, ἐν τούτοις τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον μοὶ ἐφάνη πολὺ σπουδαῖον... Δι' ἓν μόνον πρᾶγμα λυποῦμαι, ὅτι δὲν φαίνεται ἐὰν αἱ μετοχαὶ θὰ ἐκτεθῶσιν εἰς δημοσίαν πώλησιν, διότι καθὼς ἐννόησα ἡ ἐγγραφὴ θὰ καλυφθῇ σχεδὸν ἄνευ τῆς συνδρομῆς τοῦ κοινοῦ.

— Αὐτὸ μόνον εἶνε ; εἶπεν ὁ κύριος δὲ Βανδάμ. Δύναμαι νὰ σᾶς προμηθεύσω ὅσας μετοχὰς θέλετε.

— Ὑμεῖς ;

— Ἀναμφιβόλως. Μοὶ ἐπρότειναν νὰ συμμεθέξω εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν καταβάλλων ποσὰ σημαντικά.

— Καὶ δὲν μοὶ τὸ ἐλέγετε ! Τί ἀπεκρύθητε ;

— Τίποτε ἀκόμη. Ἐν τούτοις ἐὰν ἡ ὑπόθεσις ἦνε πραγματικῶς σπουδαία, ὡς φαίνεται ὅτι εἶνε. . .

— Τί ἀναμένετε διὰ νὰ βεβαιωθῆτε περὶ τούτου ;

— Ἔχω τὴν ἔκθεσιν εἰς τὴν τσέπην μου . . . Προτίθεμαι νὰ τὴν ἀναγνώσω καὶ πάλιν προσεκτικῶς καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς θέλω ὁριστικῶς ἀποφασίσῃ ἐὰν θὰ συμμεθέξω ἢ οὔ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

—Ἔχετε πραγματικῶς δίκαιον, ἀλλ' ἐὰν πιστεύσω τὴν ἐφημερίδα, τὴν ὁποίαν πρὸ μικροῦ διέτρεξα καὶ ἥτις μοὶ ἐστάλη σήμερον τὴν πρωΐαν μετὰ τῆς «Ἐφημερίδος τοῦ Συρμοῦ», θὰ κάμετε καλὰ νὰ σπεύσητε, ἕνεκεν τῶν πολλῶν αἰτήσεων...

— Ἀνέβαλον τὴν ἀπάντησίν μου διὰ μεθαύριον.

— Δὲν σημαίνει. Τώρα ἐγὼ μέλλω νὰ ἐξέλθω διότι ἔχω νὰ κάμω μερικὰς ἀγοράς. Σεῖς θὰ μείνητε ἐδῶ καὶ θ' ἀναγνώσητε προσεκτικῶς τὴν ἔκθεσίν σαν. Ὅταν ἐπιστρέψω, ἤτοι μετὰ μίαν ἢ δύο ὥρας, ἀπαιτῶ νὰ μοὶ δώσητε ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῆς μελέτης σας καὶ τῶν σκέψεών σας... Γινώσκετε, ἀγαπητὲ κύριε, ὅτι ἔχω ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἀπόφασίν σας· ἡ ὑμετέρα θὰ ἦνε καὶ ἰδική μου. Ἐὰν τὰ συμπεράσματα τῆς ἐκθέσεως σᾶς φανῶσιν εὐχάριστα, θὰ σᾶς ἐγχειρίσω τὰς εἴκοσι πέντε χιλιάδας φράγκων, τὰς ὁποίας ἔχω καὶ αἵτινες εἶνε ἡ μόνη μου περιουσία καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοὶ ἀγοράσητε δι' αὐτῶν μετοχὰς τῆς Ἑταιρίας.

— Αἱ ἐπιθυμίαι σας εἶνε δι' ἐμὲ διαταγαί, ἀπήντησεν ὁ κόμης. Ἀμέσως θὰ τεθῶ εἰς τὴν μελέτην τοῦ ὑπομνήματος τούτου· σᾶς παρακαλῶ μόνον νὰ μὴ βραδύνητε πολύ. Ὅσον ἐπαγωγὸς καὶ ἂν ἦνε ἡ οἰκονομολογικὴ ἐπιστήμη, σᾶς ὁμολογῶ ἄνευ περιστοφῶν, δὲν μοὶ ἀρέσκει νὰ σκέπτωμαι ἐπὶ μακρὸν δι' ἀριθμούς. Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν νὰ διαταράξητε, ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, ἀνάγνωσιν, τὴν ὁποίαν θ' ἀναγκασθῶ ν' ἀποπερατώσω ταχέως. Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι δὲν θὰ ἦσθε ἀδιάκριτος.

—Εἶσθε ἀξιέραστος, εἶπε μειδιῶσα ἡ Ἐσθὴρ καὶ ἀσπαζομένη τὸ μέτωπον αὐτοῦ, πολὺ ἀξιέραστος καὶ σᾶς ἀγαπῶ.

Ὑπηρέτης εἰσῆλθε φέρων σισύραν ἐπὶ τοῦ βραχίονός του.

— Ἡ ἄμαξα τῆς κυρίας ἐζεύχθη, εἶπεν.

Ἡ κυρία Φλορβὰλ ἔλαβε τὴν σισύραν καὶ τὴν ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων της.

— Ἐντὸς ὀλίγου, εἶπεν εἰς τὸν κόμητα καὶ ἐξῆλθεν.

Δ'

Εἴκοσι λεπτὰ μετὰ τ' ἀνωτέρω, τὸ ὄχημα τῆς κυρίας Φλορβὰλ ἔστη πρὸ τῆς θύρας μεγάρου τῆς ὁδοῦ Ρεσελιέ.

—Ὁ κύριος Ραβάνης; ἠρώτησε τὸν θυρωρὸν ὅστις ἐκάθητο εἰς τὸ προαύλιον.

— Πρὸ ὀλίγου εἰσῆλθεν· ἐὰν ἡ κυρία θέλει νὰ μ' ἀκολουθήσῃ...

— Εἶνε περιττόν.

Ἀνῆλθεν ἓν πάτωμα, ἔστη πρό τινος θύρας, ἧς ἔστρεψε τὴν κλεῖδα εὑρισκομένην ἐπὶ τοῦ κλειθρου καὶ εἰσῆλθεν εἰς δωμάτιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἄνθρωπός τις ὑψηλοῦ μαλλον ἀναστήματος καὶ ἡλικίας τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν καθήμενος πρὸ μικροῦ γραφείου καὶ νὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὴν θύραν ἔχων, ἔγραφεν.

— Εἶμαι ἐγώ, εἶπεν ἡ ἐρωμένη τοῦ δὲ Βανδάμ, ἐκβαλοῦσα τὴν σισύραν της.

Ὁ γράφων ἐστράφη.

— Λαμπρά, εἶπε χωρὶς νὰ ἐγερθῇ, εἶσαι ἀκριβής. Πλησίασε εἰς τὴν ἑστίαν καὶ θερμάνθητι ἕως ὅτου ἀποπερατώσω τὴν ἐπιστολήν μου. Εἰς δύο λεπτὰ τελειόνω.

Ἡ κυρία Ἐσθὴρ ἐκάθησεν ἐπὶ ἕδρας παρὰ τῇ ἑστίᾳ, ἐν ᾗ ζωηρὸν ἔκαιε πῦρ, καὶ ἀνέμενεν.

Ὅταν ἐτελείωσε τὴν ἐπιστολήν του ὁ κύριος Ραβάνης —οὕτω ἐκαλεῖτο ὁ ἀνὴρ εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ὁποίου ἦλθεν ἡ κυρία Φλορβάλ, τὴν ἔθηκεν ἐντὸς φακέλλου, ἔγραψε τὴν ἐπιγραφὴν καὶ σύρας τὴν καθέκλαν του ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς χαριέσσης ἐπισκεπτρίας του.

— Σὲ ἀκούω τώρα, εἶπεν αὐτῇ τί νέα ;

— Ὁ δὲ Βανδὰμ ἐδέχθη σήμερον τὴν πρωΐαν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ δὲ Λοσνουᾶ.

— Καλά. Καὶ ποία ἦτο ἡ ἀπάντησίς του ;

— Τὴν ἀνέβαλε διὰ μεθαύριον.

— Διάβολε !

— Ἔχει ἀνάγκην, λέγει, δύο ἡμερῶν διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ μελετήσῃ τὴν ἔκθεσιν.

— Ἐὰν αὐτὸ εἶνε μόνον, εἶπεν ὁ κύριος Ραβάνης θορυβωδῶς γελάσας, εἶμαι ἥσυχος.

— Εὐθύνομαι δι' αὐτόν, θὰ δεχθῇ .. Σᾶς τὸ εἶπα ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν καὶ δὲν τὸ ἀνακαλῶ.

— Εὖγε ! γνωρίζω ἀφ' ἑτέρου τὴν εὐγλωττίαν σου . . . Εἶσαι ἱκανὴ νὰ κατορθοῖς τὰ πάντα κατὰ τὴν ἀρέσκειάν σου.

— Ὑπάρχει ἐν τούτοις καὶ ὅρος...

— Ποῖος ;

— Ὑπεχρεώθην νὰ καταβάλω εἰς τὴν ἐπιχείρησιν εἴκοσι πέντε χιλιάδας φράγκων. Εἶνε ἀναπόφευκτον τοῦτο, διότι διὰ νὰ τοῦ ἐμπνεύσω ἐμπιστοσύνην ἔπρεπε νὰ δώσω τὸ παράδειγμα καί. . .

— Σ' ἐννοῶ. Θέλεις τὰς πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων, τὰς ὁποίας ἔλαβον εἰς Λωζάνην.

— Δὲν εἶχε συμφωνηθῆ μεταξύ μας ;

— Ἀναμφιβόλως, καὶ ἐπειδὴ ὁ Ραβάνης κρατεῖ τὸν λόγον του, λάβε εἴκοσι πέντε χιλιάδας ἤτοι τὰς ἡμίσεις κατὰ τὴν συμφωνίαν μας.

Καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του δέσμην χαρτονομισμάτων· ἡ κυρία Φλορβὰλ ἔτεινε τὴν χεῖρα καὶ τὰ ἔλαβεν.

— Πράγμά τι μὲ λυπεῖ, εἶπεν αὐτῇ ἐγχειρίζων τὰ χρήματα· αὐτὰς τὰς εἴκοσι πέντε χιλιάδας θὰ τὰς ἀπωλέσῃς διὰ παντός.

— Φυσικά, ἀφοῦ εἶνε προωρισμέναι δι' ἀγορὰν πεντήκοντα μετοχῶν τῆς Ἑταιρίας τοῦ Ἀεριόφωτος.

— Καὶ αὐτὸ μὲ καταθλίβει. Διατί νὰ σοῦ ἐπιβάλω παρομοίαν θυσίαν ; Πίστευσόν με, δὲν ἐκτιμᾷς πολὺ τὴν δύναμιν τῆς εὐγλωττίας σου.

— Δυνατόν, ἀλλὰ δὲν εἶνε πολὺ ἀκριβὴ ἡ ἐπιτυχία, ἐὰν στοιχίζῃ μόνον εἴκοσι πέντε χιλιάδας... Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ μοὶ δώσητε ὡς προκαταβολὴν ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

— Δηλαδὴ θὰ τὰ ζημιωθῶ ἐγὼ προσωπικῶς.

— Ἀναμφιβόλως.

— Κάλλιστα. Δὲν φιλονικῶ. Βλέπεις ὅτι συμβιβάζομαι εὐκόλως. Πόσα θὰ καταβάλῃ ὁ δὲ Βανδάμ ;

— Πλέον τοῦ ἑκατομμυρίου. Ἐπιφορτίζομαι δι' αὐτό.

— Καλά. Ἀλλὰ θὰ τοῦ μείνουν ἀκόμη διαθέσιμα δύο ἑκατομμύρια ;

— Θὰ ἴδωμεν βραδύτερον. Τώρα σοὶ ὑπενθυμίζω τὰς συμφωνίας μας. Τὴν ἐπαύριον τῆς καταβολῆς τετρακόσιαι χιλιάδες δι' ἐμέ.

— Καὶ ἑκατὸν δι' ἐμέ. Τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν ἑταιρίαν. Ἔσο ἥσυχος... Τὸ συμφέρον μου εὐθύνεται περὶ τῆς τιμιότητός μου.

— Καὶ γνωρίζω ἐκ πείρας ὅτι αὐτὸ ἔχει μεγαλειτέραν ἀξίαν τῆς ὑπογραφῆς σου.

— Πολὺ καλά. Ἀλλ' εἰπέ μοι, ἀγαπητή μου, ὅταν θὰ γίνῃς ἑκατομμυριοῦχος, διότι θὰ γίνῃς, τί θὰ μὲ κάμῃς ἐμέ ; Θὰ μὲ διώξῃς ; αἴ ;

— Ἀλλά...

— Ἀγαπῶ τὴν εἰλικρίνειαν. Βλέπεις λοιπὸν καλῶς ὅτι ἐὰν εἰσέτι λαμβάνῃς ὑπ' ὄψει τὸν πτωχὸν αὐτὸν Ραβάνην, τὸ κάμνεις βεβαίως διότι σὲ ὑπηρετεῖ...

— Καθὼς καὶ ὁ πτωχὸς αὐτὸς Ραβάνης δὲν ἔχει ἄλλην ἀγάπην δι' ἐμέ, εἰμὴ διότι αὐξάνω τὴν περιουσίαν του.

— Ἄ ! συγγνώμην, φιλτάτη, συκοφαντεῖτε...

Ἠθέλησε νὰ τὴν ἐγγύσῃ. Ἡ Ἐσθὴρ ἔλαβε τὸ ἀλεξίπυρον καὶ τὸν ἐκτύπησεν εἰς τοὺς δακτύλους.

— Ἀρκεῖ ! ἔκαμε μετ' ὀργῆς. Ἠξεύρεις τί σοῦ εἶπα... Ἐδῶ δὲν ὑπάρχει οὔτε σύζυγος οὔτε ἐρωμένη. Ὑπὸ τὴν σχέσιν ταύτην ὅλα ἐτελείωσαν μεταξύ μας, μὴ τὸ λησμονεῖς...

— Ἔχεις δίκαιον, ἀπήντησεν ὁ κύριος Ραβάνης, ὡς ἄνθρωπος, ὅστις εὐκόλως λαμβάνει ἀπόφασιν εἰς τὰς αἰσθηματικὰς ὑποθέσεις. Κατέστης σοβαρά, καθὼς βλέπω... Τὸ καλλίτερον μέσον διὰ νὰ φυλάξῃ τις τὴν κεφαλήν του, εἶνε νὰ μὴ παραδώσῃ ποτὲ τὴν καρδίαν του καὶ βεβαιῶ εὐχαρίστως...

Αὕτη ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— Ἄ ! γινώσκω καλῶς, ἐπανέλαβεν οὗτος μετ' ἀγαθότητος, ὅτι οὐδέποτε ἔσχες ἔρωτα δι' ἐμέ· ἀλλὰ παρηγοροῦμαι διότι οὐδέποτε ἠγάπησας τινά. Ἀλήθεια, τί ἤθελεν ἡ ἄμαξά σου προχθὲς ἀπέναντι τοῦ ἀριθμοῦ εἴκοσι ἕνα τῆς δενδροστοιχίας Κλισύ ;

Ἡ κυρία Φλορβὰλ τὸν παρετήρησεν ἀτενῶς.

— Φαίνεται ὅτι μὲ κατασκοπεύετε, εἶπε δάκνουσα τὰ χείλη.

— Ἐγώ ;... ποτέ !... ἐκ τύχης ἐκ τύχης μόνον. Ἀλλ' ἐρωτῶ τί ἤθελες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γάστωνος Δερός, διότι ἐκεῖ κατοικεῖ αὐτός... Μήπως ἔχεις ἀδυναμίαν εἰς τὴν ζωγραφικήν ;

Ἡ ἐρωμένη τοῦ δὲ Βανδὰμ ἠγέρθη.

— Κύριε Ραβάνη, εἶπεν αὐτῷ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ ἐν ᾗ διεφαίνετο ὑπόκωφος ὀργή, ἀναμνησθῆτε ὅτι ἐννοῶ νὰ ἦμαι ἐλευθέρα διὰ τὰς πράξεις μου καὶ δὲν ἔχω νὰ δώσω λόγον εἰς κανένα, πολὺ δ' ὀλιγώτερον πρὸς ὑμᾶς. Συλλογισθῆτε ὅτι σᾶς ἀπαγορεύω ν' ἀναμιγνύεσθε εἰς τὰ τοῦ βίου μου καὶ καθ' ἣν ἡμέραν φανῆτε ἀδιάκριτος, μίαν μόνην λέξιν θὰ εἴπω διὰ νὰ σᾶς ἐπαναφέρω εἰς τὰ ὅρια τῆς εὐπρεπείας... τῇ συνδρομῇ τοῦ κυρίου Εἰσαγγελέως τῶν Πλημμελειοδικῶν.

— Πάντοτε μεγάλα λόγια, ἀπεκρίθη ὁ Ραβάνης μεθ' ὕφους ὑποδηλοῦντος μικρὰν ἀνησυχίαν... Γνωρίζεις καλῶς ἀγαπητή μου, ὅτι σοῦ κοστίζει νὰ ἐκτελέσῃς τὰς ἀπειλάς σου ταύτας... Ἀλλ' ἂς τ' ἀφήσωμεν αὐτά, εἶμαι καλὸς ἄνθρωπος καὶ δὲν φυλάττω ἀντεκδικήσεις· καὶ ἀπόδειξις ὅτι μέλλω νὰ σοῦ δώσω φιλικὴν συμβουλήν. Εἶσαι φιλόδοξος· καλά, ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό. Ἔρωτες καὶ ὑποθέσεις εἶνε δύο πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν συμβιβάζονται... Προφυλάχθητε ἀπὸ τὴν ζωγραφικήν, ἀγαπητή μου, προφυλάχθητε, ὁ Ἰωάννης σοὶ τὸ λέγει.

Μετὰ μικρὰν σιωπὴν ἐπανέλαβεν ὁ ἴδιος.

— Δύνασαι νὰ μαντεύσῃς ποῖον εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν ἔγραφον ὅταν ἦλθες ; Ἀνωφελὲς νὰ σκεφθῆς· δὲν θὰ εὕρῃς. Ὁ σκοπός μου εἶνε νὰ ἐπιτύχω πληροφορίας περὶ τῆς φίλης σου Βαλερίας ἥτις πρὸ πολλοῦ κατέστη ἀφανής. Ὅλα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ κυρία Φλορβὰλ ἑτοιμασθεῖσα ὅπως ἀναχωρήσῃ εἶχε περιβάλη διὰ τῆς σισύρας τοὺς ὤμους της.

— Χαῖρε, Ραβάνη, εἶπε δι' ὕφους ξηροῦ.

— Ὑγιαίνετε κυρία, ἀπήντησεν οὗτος, συνοδεύσας αὐτὴν μέχρι τῆς θύρας. Μεθαύριον θὰ λάβω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔλθω εἰς τὴν οἰκίαν σας, καθ' ἣν ὥραν εὑρίσκεσθε μόνη συνήθως ὅπως μάθω εἰδήσεις παρ' ὑμῶν.

Ε'

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἄρχεται ἡ ἀνέλιξις τῆς παρούσης μυθιστορίας, κατεῖχε διακεκριμένην θέσιν μεταξὺ τῶν ἐν Παρισίοις ζωγράφων νεαρὸς καλλιτέχνης, ἡλικίας εἴκοσι πέντε ἐτῶν, ὀνόματι Γάστων Δερός. Υἱὸς δραματικοῦ ὑποκριτοῦ, μηδέποτε γνωρίσας μητέρα, ἠσθάνθη ἐκ νεωτάτης ἡλικίας ἔρωτα πρὸς τὸ καλλιτεχνικὸν τοῦ ζωγράφου ἐπάγγελμα, ἐν τῷ ὁποίῳ μετ' οὐ πολὺ ὄντως ἠδοκίμησεν. Ἤδη, εἰκόνες του παριστῶσαι τὰς χάριτας, τὴν Ἀφρδίτην, τὸν ἔρωτα, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ ἐκτεθεῖσαι εἰς τὰ Σαλὸν (ἐκθέσεις ζωγραφικῆς) ἔτυχον βραβείων τὰ μάλα ἐπαινεθεῖσαι, τοῦθ' ὅπερ λίαν ἐνεθάρρυνε τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην ταχέως ἀποκτήσαντα ἱκανὴν πελατείαν.

Ὁ κύριος Γάστων Δερὸς κατῴκει ἐν εὐπρεπεῖ κατὰ τὴν ὁδὸν Λίλλης οἰκήματι, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶχε καὶ τὸ ἐργαστήριόν του. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του εἶχε γραῖαν τινὰ μάγειρον Ἰωσηφίναν καλουμένην, ἥτις ἐξεπλήρου καὶ χρέη θαλαμηπόλου. Ἡ οἰκία του, φιλοκάλως καὶ μετὰ περισσῆς κομψότητος καὶ καλλαισθησίας διεσκευασμένη ἐσωτερικῶς, εὐάρεστον ἐνεποίει ἐντύπωσιν τῷ ἐπισκέπτῃ.

[Ἕπεται συνέχεια].

Π. Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

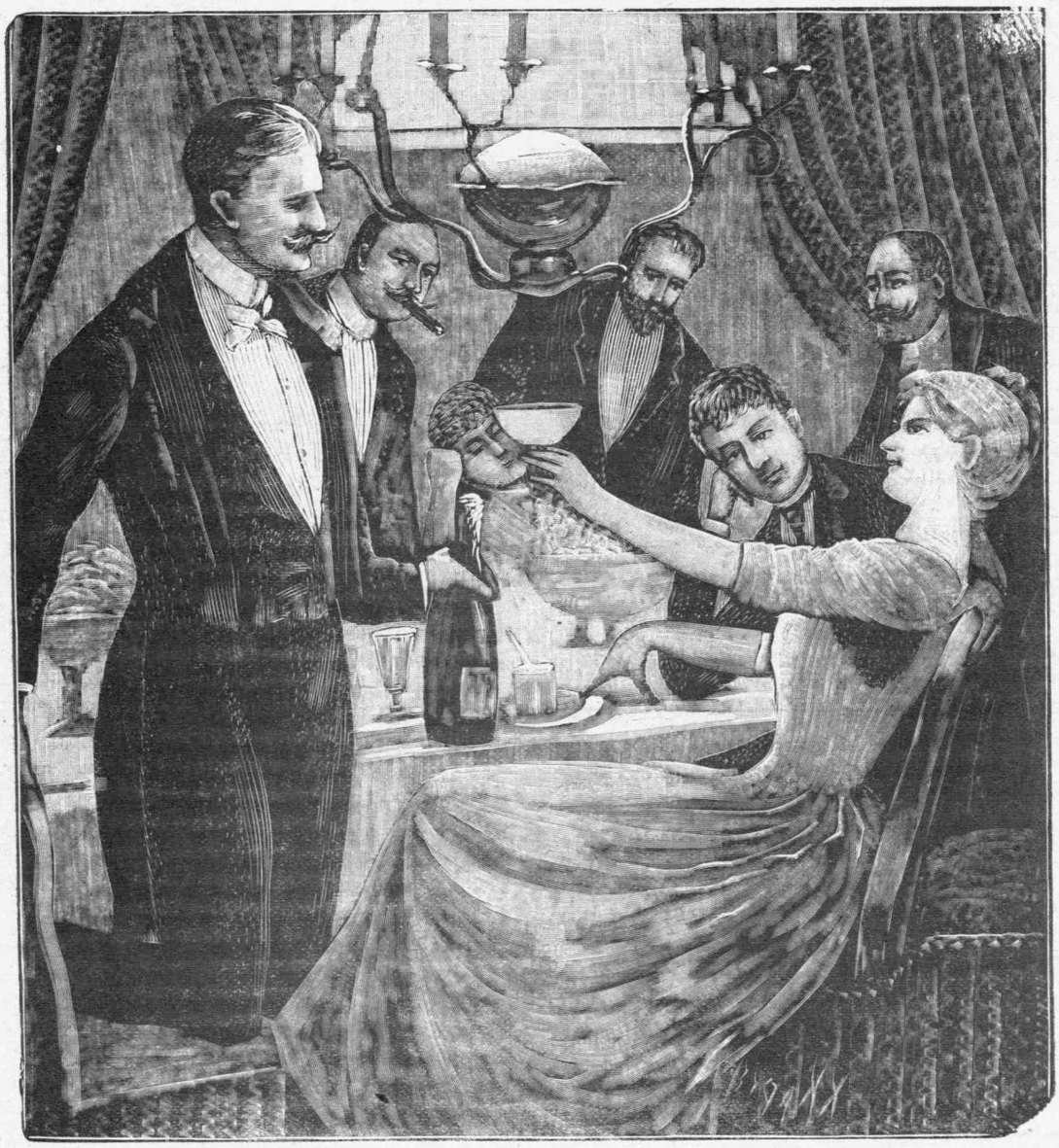

— *Βάλετε νὰ πίω, εἶπεν.* (*Σελ. 827*).

— Τί εἴμεθα ἡμεῖς διὰ τοὺς κυρίους τῆς τάξεώς σας; Παίγνια... ἁπλῆ διασκέδασις, πρὸς πάροδον μιᾶς ὥρας ἢ δύο... Ἡ ἀκόμη ἀντικείμενον ματαιοδοξίας, ὡς δακτύλιός τις ἢ ὡραῖος ἵππος. Ἂν ἐγνωρίζατε πόσον εἶμαι θωρακισμένη ἐναντίον αὐτῶν τῶν ὡραίων φράσεων!... Καὶ πόσην ὀλίγην σημασίαν δίδω εἰς ἐμαυτὴν καὶ τοὺς ἄλλους!

— Μ' ἐκπλήττετε!

— Διατί;

— Νέα, ὡραία, πλουσία εὐθύς; ὡ; τὸ ἐπιθυμήσητε, διότι οἱ Παρίσιοι εἶνε μεταλλεῖον χρυσοῦν διὰ τὰς ὁμοίας πρὸς σᾶς, περιφρονεῖτε προνόμια, ἅτινα τόσαι ἄλλαι φθονοῦσιν! Εἶνε δυνατόν;

— Εἶνε ἀληθέστατον.

— Ἀλλὰ τὸ αἴτιον;

Ἡ Ρωζέλλη ἐμειδίασε πικρῶς.

— Πόσας, εἶπεν, εἶδον ἕως τώρα μικρότητας, ἀνανδρείας καὶ προδοσίας... ἐπὶ τέλους τόσας ὑπέστην στερήσεις, βασάνους, βαρβαρότητας... ἐν συντόμῳ, τόσον ὑπέφερα, ὥστε ἡ ζωὴ μοὶ κινεῖ τὴν ἀηδίαν, μὲ κουράζει καὶ μ' ἐξοργίζει.

Ἐπῆλθε μικρὰ σιγή.

— Σᾶς! σᾶς! σᾶς! ἀνέκραξε τρὶς ὁ ὑποκόμης ἐν ἀκουσίῳ συγκινήσει.

— Ἐμέ! εἶπεν ἀνενδιάστως.

— Δὲν σᾶς πιστεύω.

— Διότι βλέπετε τὴν προσωπίδα μόνον καὶ ὄχι τὸ πρόσωπον, τὸ κάλυμμα καὶ ὄχι τὴν καρδιαν...

— Ἀλλὰ τὸ αἴτιον ; ἐπανέλαβεν ὁ Ρεβίλλ, ἐμμένων εἰς τὴν ἰδέαν του.

— Ἐρωτήσατε τὴν Ρένζαν, τὴν ἀδελφήν μου, νὰ σᾶς τὸ εἴπῃ... Ἂς τὸ εἴπῃ, ἐὰν ἔχῃ τὸ θάρρος.

Ἡ πρεσβυτέρα τῇ ἔρριψε βλέμμα ἱκετευτικόν, ὡς ἵνα τὴν ἀναγκάσῃ νὰ σιωπήσῃ.

Ἀλλ' ἡ χορεύτρια δὲν ἔδωκε προσοχήν.

Τίς οἶδεν ἂν δὲν ἤθελε νὰ δικαιολογήσῃ τὰ ἀτοπήματα καὶ τὴν πτῶσίν της, ἀποκαλύπτουσα τὸ αἴτιον αὐτῶν.

Ἠτένισεν ἐναλλὰξ τὸν κόμητα Βωνοὰζ καὶ τὸν ὑποκόμητα Ρεβίλλ.

Ὅτε τὸ βλέμμα της προσέπεσεν ἐπὶ τοῦ Βωνοάζ, προσέλαβεν ἄρρητον ἀπόχρωσιν περιφρονήσεώς καὶ μίσους, τοῦ μίσους δούλης πρὸς τὸν ἀγοράσαντα αὐτήν.

— Τὸ ἐπιθυμεῖτε ; εἶπε πρὸς τὸν Ρεβίλλ.

— Ἀπείρως.

— Ἔχετε τῳόντι ἄδικον. Διὰ νύκτα διασκεδάσεως, τὸ πρᾶγμα ἔχει τι τὸ πένθιμον.

— Ἐν πάσῃ περιπτώσει λέγετε, εἶπεν ὁ ὑποκόμης στηριζόμενος διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἵνα κάλλιον ἀκούσῃ.

ΙΔ'.

Δύο νεότητες.

Ἦσαν εἰς τὰ ἐπιδόρπια.

Ἡ ἱστορία, ἡ τόσον ἐνδιαφέρουσα τὸν ὑποκόμητα δὲ Ρεβίλλ, δὲν ἐνεῖχε τὸ αὐτὸ ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς συμπότας.

Ἐκ τούτων ὁ μὲν Βιλλής, ἐν μέθῃ περίπου περιελθών, ἠμιεκοιμᾶτο, βεβυθισμένος εἰς τὴν διπλῆν μέθην, τὴν πηγαζουσαν ἐκ τῶν καλῶν οἴνων καὶ τῶν γυναικῶν.

Οἱ ὑπηρέται του τὸν ἀπεκόμιζον συνήθως κάτωθεν τῆς τραπέζης καὶ δὲν ὑπῆρχε γυνὴ μὴ συνταράσουσα τὸν ἐξασθενήσαντα ἤδη ἐγκέφαλόν του.

Ὀλίγον χρόνον ἀργότερον ὁ Βιλλὴς ἀπέθανεν εἰς τὸ ἄνθος τῆς νεότητός του.

Ἔκλινε πρὸς τὸ οὖς τῆς Λορένζας καὶ ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς οἰνόφλυγος :

— Καλαῖς ψευτιαῖς θὰ μᾶς πουλήσῃ.

Ἡ Ἰταλὶς ἦτο ἁπλῆ ἀκροβάτις, ἀλλ' ἔκαμε κίνημα, ἐνῷ ἐξεδηλοῦτο ὅλη της ἡ περιφρόνησις πρὸς τὸν βαρῶνον, τὸν ἐκφραζόμενον ὡς ἄνθρωπον τῶν τριόδων.

Ὁ Βιλλὴς ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν ἄφωνόν της ἐπιτίμησιν διὰ φιλήματος, τὸ ὁποῖον τῷ ἐστοίχησεν ἰσχυρὸν ράπισμα.

Τὸ τραπέζιον καθίστα χαλυβδίνους τοὺς μυῶνας τῆς Ρένζας. Ὁ βαρῶνος δὲν ἐπειράθη νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ τολμήματά του.

Καὶ ἡ Λορένζα ἄλλως, οὐδόλως περὶ οὐτοῦ ἐμερίμνα.

Κατέτρωγε διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ἀδελφήν της. Ἐμάντευέ τις ἐκ τῆς στάσεώς της τὴν ἀφοσίωσιν, ἣν ἐν τῇ ψυχῇ της ἔτρεφε πρὸς αὐτήν, τὴν σύντροφον τῆς εἱμαρμένης της.

— Τὴν ἀγαπᾷς λοιπὸν πραγματικῶς ; ὑπέλαβεν ὁ βαρῶνος.

— Θὰ ἔδιδον τὴν κεφαλήν σας διὰ μίαν της τρίχα.

— Λίαν ὑπόχρεως, εἶπεν ὁ Βιλλής.

Ἀλλ' εἶτα κάλλιον σκεπτόμενος προσέθηκεν :

— Ἐν τούτοις πόσον ἐπιδοκιμάζω τὴν γνώμην σου !

Ὁ ταγματάρχης Καμπεὺρὸλ ἦτο βεβυθισμένος εἰς γλυκεῖαν μακαριότητα.

Ἡ ἀρχαία του ὄρεξις δὲν τὸν εἶχεν ἐγκαταλίπει. Μεθ' ὅλον τὸ προβεβηκὸς τῆς ὥρας ἐδείπνα ὡς οὐδεὶς ἄλλος.

Ὁ Βιλλὴς ἐκένου τὰς φιάλας.

Ὁ Καμπεὺρὸλ ἦτο κατὰ προτίμησιν ἀφοσιωμένος εἰς τὰς στερεωτέρας οὐσίας καὶ συνέθετε συλλογὴν ἐκ πλακουντίων, κρύων φαγητῶν καὶ παντοίων γλυκισμάτων συνοδευομένων ὑπὸ ἐξαιρέτου οἴνου Βορδιγάλλων ἐκ τῆς ἀποθήκης τοῦ Βωνοὰζ καὶ πρὸς ὃν ἐδιαζουσαν ἔτρεφεν εὔνοιαν.

Αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν εἶχον περιέλθει εἰς ζάλην.

Οἱ ἄνδρες προέβαινον εἰς τὰς κατακτήσεις των μὲ τὴν ἐπίμονον ζέσιν τῶν κατὰ κόρον πιόντων καὶ οὐδόλως προσεῖχον εἰς τὰ λεγόμενα.

Ὁ Βωνοὰζ ἔτεινε μετὰ προσοχῆς τὸ οὖς ὡς καὶ ὁ ὑποκόμης δὲ Ρεβίλλ, ἐνῷ ὁ ἀγαθὸς ταγματάρχης, ὑπερπληρώσας ἤδη τὸν στόμαχόν του, διεθρύπτετο δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ πρὸς τὰς γείτονας, καὶ ἐθεώρει τὴν μέλλουσαν νὰ λάβῃ χώραν ἀφήγησιν ὡς περιττὸν ἐπιδόρπιον.

Ἐν τούτοις, ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων, ἐπέσπασε ζωηρῶς τὴν προσοχήν του· ἠνορθώθη δι' ἀποτόμου κινήσεως καὶ ἐστηρίχθη ἀφελῶς διὰ τῶν ἀγκώνων ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ἡ Ροζέλλη ἔλεγε.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι ποσῶς τὰ πρῶτά μου ἔτη. Γνωρίζω ὅτι τὰ διήνυσα εἰς τὰ πέριξ τοῦ Μιλάνου, πρὸς τὴν Βεργάμην. Ὁ πατήρ μου εἶχε πανδοχεῖον εἰς τὴν ἄκραν ἑνὸς δρόμου. Νομίζω ὅτι ἀκόμη βλέπω τὴν χαμηλὴν καὶ ὑπὸ κλημάτων ἀμπέλου καλυπτομένην οἰκίαν. Ἤρχοντο ἐκεῖ παντὸς εἴδους ἄνθρωποι, ἀλλὰ πτωχοὶ ἰδίως, καὶ φορτηγὰ ἁμάξια μᾶλλον ἢ ὀχήματα. Ἡ μήτηρ μου, καλουμένη Σιμοννέττα, ἀπέθανεν ὅτε ἀκόμη ἤμην πολὺ μικρά. Ἡ Λορένζα θὰ ἦτο ἓξ ἕως ἑπτὰ ἐτῶν. Ἔκτοτε τὰ πάντα μετεβλήθησαν. Ὁ πατὴρ ἔλαβε τὴν ἕξιν νὰ πίνῃ ὑπερμέτρως καὶ ἔχανε τοὺς λογαριασμούς του. Ἐφονεύθη ἀπὸ λάκτισμα ἵππου καὶ ἀπεμείναμεν ἐγὼ καὶ ἡ Λορένζα μόναι. Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἐνταφίασιν, ἄνθρωποι μελανὰ ἐνδεδυμένοι ἦλθον καὶ κατέλαβον τὴν οἰκίαν. Ἐκρέμασαν μεγάλας εἰδοποιήσεις εἰς τοὺς τοίχους· ἐπώλησαν τὰ ἔπιπλα καὶ ἡμεῖς πρωΐαν τινὰ εὑρέθημεν. ἀγνοῶ πῶς, εἰς θίασον μουσικῶν, οἵτινες μᾶς ἀπήγαγον μαζύ των. Εἶχον φορεῖον συρόμενον ὑπὸ κατίσχνου ἵππου, καὶ ἐκοιμώμεθα ἐντὸς αὐτοῦ εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὁδῶν, ἡ ἀδελφή μου καὶ ἐγώ. Τόσον ἤμην μικρὰ ὥστε ἀγνοῶ εἰς ποῖον τόπον μᾶς μετέφεραν, ἀλλ' ἀκαταπαύστως ἐταξειδεύομεν καὶ οὐδέποτε διηνύομεν τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. Ἐν ᾧ ἔπαιζον εἰς τὰς πλατείας ἡμεῖς περιεφερόμεθα μὲ τὸν δίσκον. Μᾶς ἐκτύπων ἐνίοτε, ἀλλ' ἡ ἐποχὴ αὐτὴ ἦτο ἡ καλλιτέρα δι' ἡμᾶς, διότι οἱ μουσικοὶ δὲν ἦσαν κακοί. Εἷς τούτων ἰδίως, ὑψηλὸς καὶ ἰσχνὸς νέος, παίζων κλαρινέτον, θὰ διαμένῃ αἰωνίως ἐν τῇ μνήμῃ μου διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητά του. Ἦτο ὡς ἡμεῖς ἀπὸ τῶν πέριξ τῆς Μόνζας καὶ ἐκαλεῖτο λὲ Ρόσσο, ὁ Ἐρυθρός. Οὐδέποτε ἐκοιμᾶτο πρὶν μᾶς σκεπάσῃ διὰ παλαιῶν ἐνδυμάτων.

— Λέγετε ἐκ τῶν πέριξ τῆς Μόνζας ; διέκοψεν ὁ Καμπεὺρόλ.

— Ναί.

— Καὶ ὠνομάζατε τὴν μητέρα σας Σιμονέτταν ;

— Ναί.

Ὁ δόκτωρ ἔδηξε τὰ χείλη καὶ κατέστη πελιδνός.

Σιμονέττα, πανδοχεῖον, Μόνζα, ἦσαν ἀναμνήσεις ἀφυπνίζουσαι ἐν ἑαυτῷ τύψεις μὴ καταπνιγείσας.

Ἦτο ἄρα ἡ Ροζέλλη τὸ τέκνον τὸ ὁποῖον τόσον ἀνάνδρως εἶχεν ἀπογυμνώσει ;

— Ἡ ἀδελφή σας ὀνομάζεται Ζουάννα ; ὑπέλαβε ταπεινοφώνως στραφεὶς πρὸς τὴν ἀκροβάτιδα.

— Τῳόντι.... Ζουάννα.

— Ἐξακολουθεῖτε παρακαλῶ, εἶπε πρὸς τὴν χορεύτριαν. Εἶνε περιεργοτάτη αὐτὴ ἡ ἱστορία.

— Εἰς Βιέννην, ἐξηκολούθησεν ἡ Ροζέλη, οἱ μουσικοὶ προσελήφθησαν ὡς ὀρχήστρα εἴς τι ἱππόδρομιον περιερχόμενον τὴν Οὐγγαρίαν, τὰς ἐπαρχίας τοῦ Δανουβίου καὶ

τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ρωσσίας. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἱπποδρομίου μᾶς ἐκράτησαν μαζύ των εἰς τὴν ἑταιρίαν των ἐπὶ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἔτη. Ἐκεῖ ἡ Λορένζα ἐξεγυμνάσθη εἰς τὸ τραπέζιον. Γνωρίζει καὶ ἄλλο τι ἀκόμη. Ἱππεύει ὡς ἡ Ἐλίζα καὶ χορεύει κάλλιον ἐμοῦ. Δύναται νὰ παριστάνῃ εἰς παντομίμαν, ἀλλὰ διὰ νὰ μάθῃ αὐτὰ ὅλα, ἐδέχθη πλειοτέρους ραβδισμοὺς καὶ μαστιγώσεις ἢ φιλοφρονήσεις. Ἐγὼ δὲν εἶχον τύχην καλλιτέραν αὐτῆς καὶ ἡμέραν τινὰ ἀποτεθαρρημέναι ἀπεφασίσαμεν νὰ δώσωμεν τέρμα εἰς τὴν ζωήν μας. Ἐνηγκαλίσθημεν ἀλλήλας καὶ ἐρρίφθημεν ἀπό τινος γεφύρας εἰς τὸν Δανούβιον. Τοῦτο συνέβη εἰς τὰ πέριξ τῆς Βούδας. Ἀτυχῶς εἰς χωρικὸς ἁλιεύων ἐν τῷ πλοιαρίῳ του παρετήρησε τὸ πρᾶγμα καὶ σπεύσας μᾶς ἔσωσε πρὶν ὁλοτελῶς θανατωθῶμεν. Ἡ Λορένζα ἦτο δεκαέξ ἐτῶν τότε καὶ ἐγὼ δώδεκα.

Διέκοψε τὴν ἀφήγησιν καὶ ἔτεινε τὸ ποτήριόν της πρὸς τὸν Βωνοάζ :

— Βάλετε νὰ πίω, εἶπεν. Ἔχω ἀνάγκην θάρρους ἵνα ἐξακολουθήσω

Ὁ Βωνοὰζ ὑπήκουσεν.

Ἐκείνη κενώσασα τὸ κύπελλον διὰ μιᾶς ἐξηκολούθησε :

— Ἔχετε ἴσως ἀδελφήν, κύριε, θ' ἀποκτήσετε ἴσως καὶ θυγατέρας, ἂν ἀργότερον νυμφευθῆτε. Καὶ αὐταὶ αἱ ἐπιμελῶς ἀνατεθραμμέναι κόραι θ' ἀπέστρεφον τὸ πρόσωπον μετὰ περιφρονήσεως, ἐὰν ἡμεῖς ἢ ἄλλαι ἐκ τῶν ὁμοίων μας ταῖς ἔτεινον τὴν χεῖρα. Καλῶς θὰ ἔπραττον, διότι εἴμεθα κόραι τῆς ἀπωλείας. Ἀλλ' ἵνα ἐδικαίουν τὴν ὑπερηφάνειάν των, ἤθελον νὰ ὑπεβάλλοντο δι'ὀλίγας μόνον ἡμέρας εἰς τὰς δοκιμασίας, τὰς ὁποίας διήλθομεν. Ἐὰν ἡ ἀρετή των ἐξήρχετο ἄθικτος ἐκ μέσου αὐτῶν, θὰ ἀνεγνώριζον ἐπισήμως τὸ δίκαιόν των. Σᾶς ὡμίλησα περὶ μαστιγώσεων καὶ ραβδισμῶν. Πολλάκις εἶδον στίγμα αἱματηρὸν ἐπὶ τῶν βραχιόνων αὐτῶν, οἵτινες μακρόθεν ἐπὶ σκηνῆς παράγουσιν ἀρκετὰ καλὴν ἐντύπωσιν.

Ἀπέσπασε χονδρὸν χρυσοῦν ψέλλιον, τὸν ὁποῖον ἔφερεν εἰς τὸν καρπὸν τῆς ἀριστερᾶς, καὶ πορφυροῦς κύκλος, πλατεῖα οὐλὴ ἐπεφάνη πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν συμποτῶν.

— Ἰδού, εἶπε, δύνασθε ἀκόμη νὰ διακρίνετε ἴχνη τινά. Ἰδέτε. Ἀλλ' ἡ πληγὴ δὲν προῆλθεν ἐκ μαστιγώσεως.

Διεκόπη.

—Κύριε δὲ Ρεβιλλ, ἐξηκολούθησε μετὰ μικρόν, ἀκούετέ με καλῶς. Σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι λέγω ὅ,τι ἀληθῶς συνέβη.

Ὁ Βιλλῆς ὠλίσθαινεν ἀθορύβως ἐπὶ τοῦ τάπητος. Οἱ οἶνοι εἶχον παραγάγει ἐπ'αὐτοῦ τὸ ἀποτέλεσμά των.

Ὁ Βωνοὰζ ἔνευσε καὶ δύο μεγάλοι θεράποντες ἀπεκόμισαν τὸν ἡττηθέντα καὶ τὸν ἀπέθηκαν ἐπὶ εὐρέος διβανίου ἐν τῷ βάθει τῆς αἰθούσης.

Ἡ μελαγχροινὴ Ρένζα, ἀπαλλαγεῖσα αὐτοῦ, ἐξέβαλε στεναγμὸν ἀνακουφίσεως.

Μετὰ δύο λεπτὰ ἡ χορεύτρια ἐξηκολούθει, ἀλλ' ἐν συνοδίᾳ πρὸς ρόγχον πηγάζοντα ἐκ βάθους τοῦ γείτονος θαλάμου.

Ὁ Βωνοὰζ ἀδημονῶν ἔνευσεν ἐκ νέου.

Θεράπων τις ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ὁ βαρῶνος εὑρέθη ἐν ἀπολύτῳ μονώσει καταλλήλῳ δι' ὕπνον.

Ἡ Ροζέλλη ἐπανέλαβεν :

— Ἄγριος ὁ κύριός μου, διότι τοιοῦτος διετείνετο ὅτι ἦτο καὶ ὅτι μᾶς ἠγόρασε τὴν ἀδελφήν μου καὶ ἐμέ, ὡς ἀγοράζουσι τὰς μαύρας εἰς Σουδάν.

»Μὲ κατεδίωκεν ἀπὸ πολλοῦ διὰ προσφορῶν,αἵτινες μοῦ κατετάρασσον τὴν καρδίαν. Ἐν συντόμῳ μοὶ προὐξένει τρόμον. Ἦτο ἀνὴρ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, ἰσχυρὸς ὡς λέων καὶ κτηνώδης ὡς ἀθίγγανος. Εἶχεν ἀρχίσει τὸ σταδιόν του παίζων μὲ βάρη τεράστεια. Ἐσπέραν τινά, καθ'ἣν ἤμεθα μόνοι ἐν τῇ σκηνῇ, ἐρρίφθη ἐπ'ἐμοῦ. Ἤμην δεκατετραέτις καὶ ἀρκούντως ἰσχυρά. Ἀντέστην καὶ ἐν τῇ μανίᾳ του ἐξωργισμένος δι' ἀντίστασιν ματαίαν, μοὶ ἔθραυσε τὸν καρπὸν τῆς χειρός. Τὴν ἐπαύριον ἠδύνατο νὰ καυχᾶται ὅτι ἦτο ἐραστής μου, ἀλλ' ἤμην πλέον μακράν.

»Κατὰ τὴν νύκτα, μὲ τὴν χεῖρα δεδεμένην, ἐσώθην μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ κατωρθώσαμεν νὰ χάσωσι τὰ ἴχνη μας. Ὑπέστημεν ἐπὶ δεκαετίαν περίπου βασάνους, ὧν ἡ ἀνάμνησις μόνη μὲ κάμνει καὶ ἀνατριχιῶ Τὸ ἱππευτικόν μου καὶ ἀκροβατικὸν στάδιον εἶχε πλέον λήξει. Μὲ χεῖρα συντετριμμένην δι'οὐδὲν ἤμην ἀξία.

»Ἡ Λορένζα ἐκέρδιζε τὸ ἀναγκαιοῦν πρὸς συντήρησίν μας χρῆμα, προσληφθεῖσα εἰς θίασον πρὸς ἀναπλήρωσιν νέας ἥτις ἐφονεύθη ἔκ τινος πτώσεως. Ἐφθάσαμεν εἰς Βαρσοβίαν δεχόμεναι διαφόρων τὰς συνδρομάς, διότι οὐδὲ λεπτὸν ἐφέρομεν μαζύ μας. Ἐκεῖ ἰατρός τις εἰς ὃν ἤρεσα μ' ἐθεράπευσε τὰς πληγάς μου, καὶ γνωρίζουσα ὀλίγον χορὸν καὶ οὖσα ἀρκετὰ εὔμορφος, εἰσῆλθον εἴς τι θέατρον ὡς χορεύτρια' Ἐκ τύχης εἰς χορευτὴς ἔσχε δι' ἐμὲ τὴν αὐτὴν ἰδιοτροπίαν ἣν καὶ ὁ ἰατρός.

»Ὁ χορευτὴς μοὶ ἐξεδήλωσε τὴν εὐγνωμοσύνην του δίδων μοι μαθήματα, καὶ χάρις εἰς αὐτὸν ἠδυνήθην εἰς Παρισίους νὰ καταστῶ ὁ ἀστὴρ ὃν γνωρίζετε. Ἦτο ἐκ Μιλάνου καὶ ἐγνώριζε τὸ ἔργον του. Σήμερον θὰ ἦναι εἰς Μοσχόβην. Βάλετε σαμπάνιαν, κύριε Βωνοάζ ! Αὐτὴ ἡ ἐξομολόγησις μοῦ φέρει ἀηδίαν, ἀλλ' ἡ πρώτη μας δι' ηὐτοκτονίαν ἀπόπειρα ἀπέτυχε, καὶ τὰ τοιαῦτα πειράματα δὲν ἐπαναλαμβάνονται δύο φοράς. Δὲν θέλω νὰ κάμω ἐπίδειξιν ἀρετῆς, συνεπέρανεν ὑψοῦσα τὸ ποτήριον, ἀλλά, πὲρ μπάκκο ὡς λέγουν εἰς τὴν πατρίδα μου, σᾶς δήλοποιῶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς βεβηλώσεώς μου εἶμαι πλέον σῶμα χωρὶς ψυχήν, ἓν ράκος τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν περιφρονεῖ ὅσον ἐγὼ αὐτή Καὶ τώρα, Ἐξοχότητες καὶ μιλόρδοι, εἶπε μειδιῶσα, ἂς ἐκδιώξωμεν τὰς μαύρας ἰδέας καὶ εἰς ὑγείαν σας ! Εἰς ὑγείαν σας ὁμοίως, φίλτατοι σύντροφοι, καὶ ἂς περιφρονῶμεν τὴν εἱμαρμένην ἥτις μᾶς μεταχειρίζεται ὡς μητρυιά».

Ἐκένωσεν ἐκ νέου τὸ ποτήριόν της.

Ἡ Λορένζα ἠγέρθη τοῦ καθίσματός της καὶ πλησιάζουσα πρὸς αὐτήν, τὴν περιέβαλε διὰ τῶν βραχιόνων της καὶ τῇ εἶπεν εἰς τὸ οὖς διὰ τόνου ἱκετευτικοῦ :

— Μὴ πίνῃς πλέον !

— Ἄφες λοιπόν !

Ἡ Ρένζα ἔδραξε τὸ ποτήριον καὶ τὸ ἐσφεδόνισεν ἐπὶ τῆς ἑστίας, ὅπου συνετρίβη.

— Φονεύεσαι, εἶπεν.

Ἡ χορεύτρια ὕψωσε τοὺς ὤμους :

— Ἀδίκως μ' ἐμποδίζεις, ἐψιθύρισεν. Ὁ θάνατος, εἶνε ἡ λήθη.

Ἀνετράπη πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἡ Ρένζα τὴν ἠσπάσθη ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Ἐλθέ ! διέταξεν. Αὔριον χορεύεις... Πρέπει ἀπόψε ν' ἀναπαυθῇς.

— Ἡ νὺξ εἶνε μακρά Ἂς ἀπολαύσωμεν τῶν πολυτελειῶν μας... Ἴσως ἡ διάρκειά των εἶναι βραχεῖα.

Τὸ ἐκκρεμὲς τῆς αἰθούσης ἐσήμαινε δευτέραν ὥραν.

Ἡ πρεσβυτέρα ἔσυρε τὴν νεωτέραν ἀδελφὴν ἄνευ πολλῶν προσπαθειῶν. Οὐδεὶς ἐπειράθη νὰ τὰς κρατήσῃ.

Οἱ φίλοι τοῦ Βωνοὰζ ἐξηφανίσθησαν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, συνοδευόμενοι ἀπὸ τὰς συντρόφους τῆς Ροζέλλης.

Ὁ ἀμφιτρύων εἶδε μὲ βλέμμα πλῆρες εὐαρεσκείας τὴν κατάκτησίν του διευθυνομένην πρὸς τὸν θάλαμόν της, ἐν ᾧ ὁ ταγματάρχης Καμπεὔρόλ, δύσθυμος, τὰ χείλη ἔχων συνεπτυγμένα, ἐφαίνετο διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος στυγνῆς δυσαρεσκείας.

Ὁ ὑποκόμης δὲ Ρεβίλλ ἐκάπνιζε σιγάρον καὶ πλησιάζων πρὸς τὸ Βωνοάζ !

— Θαυμαστή, αὐτὴ ἡ Ροζέλλη, εἶπε,. Δὲν μὲ εἴχετε ἀπατήσει· λίαν περίεργος ἡ ἱστορία της !

Ἡ Λορένζα ὡδήγησε τὴν ἀδελφήν της εἰς τὸ διαμέρισμά της, ὡραῖον θάλαμον ὃν ὁ κόμης εἶχε πολυτελέστατα διασκευάσει.

Τὰ τεῖχη, ἡ κλίνη καὶ τὰ ἔπιπλα ἦσαν κεκαλυμμένα διὰ κιτρίνου μεταξωτοῦ ὑφάσματος.

Πυκνὸς τάπης ἐκάλυπτε τὸ δάπεδον.

— Τοὐλάχιστον εἶνε γεναιόδωρος, αὐτός, εἶπεν ἀφελῶς ἡ Ρένζα

— Διότι εἶνε πλούσιος, εἶπεν ἡ ἄλλη ἐν ἀδιαφορίᾳ

— Θὰ ἔχωμεν ὅπως δήποτε ὀλίγας ἑβδομάδας ἀναπαύσεως.

— Ἂν ἐγνώριζες πόσον ἐκουράσθην ἐξ αὐτοῦ τῷ βίου!

— Ἂς τὸν μεταβάλωμεν.

— Τίνι τρόπῳ ;

— Ὁ κόμης εἶνε γενναιόδωρος, ἐπανέλαβεν ἡ πρεσβυτέρα, τόσον ὀλίγον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ζήσωμεν κάτω ἐκεῖ μόναι. Ὀλίγους ἔτι μῆνας ὑπομονῆς. Αὐτοὶ οἱ Γάλλοι θὰ σὲ πλουτήσουν.

Τὰ χείλη τῆς Ζουάννας ἔκλινον πρὸς τὰ κάτω ἐν ἐκφράσει ἀηδίας.

Ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στόματος τῆς ἀδελφῆς της.

— Ἀ ! ὄχι μὲ τοιαῦτα χρήματα, εἶπεν.

— Ἀλλὰ τότε ;

— Ἐννοῶ τί μοὶ εἶπες. Ἐγὼ σοὶ ἀπαντῶ : ἡ ζωή μας εἶνε ἀδιέξοδος, πτωχή μου Ρένζα ! Ἀπὸ πολλοῦ τὸ σκέπτομαι. Τὸ θάρρος μόνον μοὶ λείπει...

Εἴλκυσε πρὸς ἑαυτὴν τὴν ἀδελφήν της.

— Ἀφήσωμεν πλέον αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν, εἶπεν. Ἀπολαύσωμεν τοῦ παρόντος, χωρὶς νὰ μεριμνῶμεν περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἀφοῦ ἡ τύχη μᾶς προσμειδᾷ, ἂς τηρήσωμεν τὴν μόνην ἀληθῆ εὐτυχίαν ἣν μᾶς παρέχει καὶ μὴ ἀποχωριζώμεθα πλέον ἀλλήλων! Ἀρκεταὶ ἦσαν αἱ λύπαι μου.

Ἡ πρεσβυτέρα ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχίονάς της μετά τινος ἀγρίου πάθους.

— Ἀ ! εἶσαι ἀγαθή ! εἶπεν.

— Ὄχι ὅσον σύ. Τί ἄλλο μὲ συγκρατεῖ ἢ τὸ θάρρος σου ;

— Ἤνοιξε θύραν τινὰ ὀλίγα βήματα ἀπέχουσαν τῆς κλίνης της καὶ εἶπε :

— Γνωρίζεις... Αὐτὸ τὸ δωμάτιον εἶνε διὰ σέ. Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς... Ἡ φιλία μας εἶνε ἡ μόνη μου χαρά... Δι' ἐμέ, τὰ λοιπὰ εἶνε ὄνειρον !

Ἀδιαφοροῦσα διὰ τοὺς εἰς τὰς γείτονας αἰθούσας συμβαίνοντας κρότους, ἀπεξεδύθη τὰ ἱμάτιά της ἓν πρὸς ἕν.

Ἐπεφάνη ἐν τῷ σκιόφωτι τοῦ ἀμυδρῶς ὑπὸ λυχνίας ἀνηρτημένης ἀπὸ τῆς ὀροφῆς φωτιζομένου θαλάμου ἐν ὅλῃ τῇ λάμψει τῆς νεότητός της.

Ἦτο ὄντως θαυμασίας λεπτότητος γραμμῶν ἀνεπιλήπτων.

Ἐάν τις ἀρχαῖος φίλος τοῦ Γεωργίου Δαμβέρτου ἐκρύπτετο ὄπισθεν καταπετάσματός τινος τῶν παραθύρων, θὰ ἐξεπλήσσετο ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς χορευτρίας πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῆς Λατινικῆς συνοικίας, ἐν ᾗ ἐποχῇ ἦτο σπουδαστής.

Μετὰ παρέλευσιν στιγμῆς, ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῆς κλίνης της καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος στηριζομένη, μὲ τὴν κόμην διακεχυμένην ἐπὶ τῶν ὤμων της ἤκουε τοὺς ἀπὸ τῆς αἰθούσης προερχομένους τελευταίους κρότους τῆς ὅλως ψυχρῶς ἐκπνεούσης διασκεδάσεως.

Ζαλισμένη ὑπὸ τῶν ἀτμῶν τοῦ οἴνου, συντετριμμένη ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεών της, ἀπεκοιμήθη λησμονοῦσα τὸν ἐραστήν της πρὸς ὃν ὤφειλεν ὅλην αὐτὴν ὀὴν πολυτέλειαν ἣν μέχρι τοῦδε ἠγνόει καὶ δι' ἣν παντελῶς ἠδιαφόρει.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ, οἱ τελευταῖοι συμπόται ἀπεχαιρέτων τὸν οἰκόδεσπότην ἢ ἀπήρχοντο μυστικῶς ἀπάγοντες συμβιβαστικὸς γυνοῖκας τοῦ θεάτρου, ἐνῷ οἱ θεράποντες τοῦ βαρώνου Βιλλὴ ἀπέσπων τὸν κύριον αὐτῶν τοῦ διβανίου καὶ τὸν ἀπεκόμιζον εἰς τὸ ὄχημά του.

Τότε ἀπέμειναν μόνοι ὁ ταγματάρχης Καμπεὔρὸλ καὶ ὁ φίλος του.

Ὁ ταγματάρχης ἔξεε τὸ κρανίον ἐν ἀμηχανίᾳ.

Ὁ κόμης, ἐξ ἐναντίας, ἦτο πλήρης ζωηρότητος.

Ἡ Ροζέλλη τῷ ἤρεσκεν. Ἱκανοποίει ταὐτοχρόνως τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν ματαιοδοξίαν του. Εἶχε παράστημα, χάριν, δροσερότητα, ἅτινα τῷ ἐφαίνοντο ἀπαράμιλλα.

Ἔκαμεν ἐνθουσιώδη αὐτῆς περιγραφὴν πρὸς τὸν ταγματάρχην καὶ ἀπέληξεν εἰς τὴν ἀπόστροφον :

— Τί λέγετε περὶ αὐτῆς ;

— Ἔ ! ἔ ! λατρευτὴ κόρη, βεβαίως.

— Δὲν εἶνε ἀληθές ;

— Ἀναμφιβόλως. Εἴσθε εὐτυχὴς θέτοντες χεῖρα ἐπὶ τοιούτου θησαυροῦ... Μόνον...

— Τί θέλετε νὰ εἴπητε ;

— Ἡ ἱστορία της δὲν σᾶς ἐπέφερε ψύχος ;

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ὄχι !

— Ἐν τούτοις εἶνε ἀξιοθρήνητος.

— Ὄχι περισσότερον ἀπὸ τὰς ἱστορίας τῶν ὁμοίων της. Εὕρετέ μου μίαν, ἥτις νὰ μὴ ὑπέφερε τὰ πάνδεινα κατὰ τὰς ἀπαρχάς της.

— Ναί... ἀλλ' αὐτὴ ἡ Ζουάννα ἔχει κάτι τι τὸ ἰδιάζον.

— Δὲν βλέπω.

— Ἐνθυμεῖσθε τὰς δύο μικρὰς τῆς Ζονσέρης ;

— Τί σχέσις ;..,

— Ἀκούετε λοιπόν. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν ἐστάλη εἰς τὰ πέριξ τῆς Λιμόγης.

— Ἔπειτα ;

— Ἡ ἄλλη εἰς Ἰταλίαν.

— Ἡ Ἰταλία εἶνε ἀπέραντος.

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον.

— Τελειώνετε, διότι βιάζομαι...

Ὁ Βωνοὰζ ἠμιηγέρθη τείνων νὰ κατευθυνθῇ πρὸς τὸ μέρος ὁπόθεν ἡ Ροζέλλη ἐξῆλθεν.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεὔρὸλ τὸν ἐκράτησεν ἐπὶ τῆς ἕδρας του διὰ κινήματος ἐκφράζοντος ἀνυπομονησίαν, εἶτα ἐξηκολούθησεν :

— Ἐνεπιστεύθησαν αὐτὴν τὴν μικρὰν εἰς μίαν Σιμονέτταν... Προσείχετε εἰς τὴν ἱστορίαν ;

— Ἤμην ὅλος ὦτα.

— Ἡ Σιμονέττα αὐτὴ ἦτο σύζυγος πανδοχέως...

— Σιμόναι καὶ Σιμονέτται ὑπάρχουν πολλαὶ ἐν τῷ κόσμῳ

— Ναὶ ἀλλ' αὐτοὶ εἶχον ἀκριβῶς τὸ πανδοχεῖόν των ἐπὶ τοῦ δρόμου τῆς Βεργάμης, εἰς τὰ πέριξ τῆς Μόνζας.

— Ποῦ θέλετε νὰ καταλήξητε ;

— Ὑπομονή ! Καθ' ἃ ἐπληροφορήθην ὁ ξενοδόχος καὶ ἡ σύζυγός του ἀπέθανον καὶ τὸ πανδοχεῖον ἐξεποιήθη. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μικράς, πάντοτε καθ' ἃ ἐπληροφορήθην, τὰς εἶχε τῷ ὄντι παραλάβει θίασος μουσικῶν...

— Ἐξ οὗ ἕπεται ;...

— Ὅτι ἡ Ζουάννα αὐτὴ εἶνε πιθανώτατα ἡ κόρη τῆς δεσποινίδος Σαρναίυ, τῆς σήμερον κομήσσης Βωνοὰζ, ἀτυχῶς δι' αὐτήν...

— Καμπεὔρὸλ, φίλε μου, θὰ τὰ χαλάσωμεν, εἶπεν ὁ κόμης μειδιῶν.

— Θέλετε τὴν καθαράν μου γνώμην ;

— Ὅπως ἀγαπᾶτε.

— Τὸ κατ' ἐμέ, δὲν ἀμφιβάλλω πλέον ποσῶς. . . Ἐκείνη εἶνε.

— Εἴσθε πεπεισμένος ;

— Πληρέστατα.

— Καλά ! Ἔπειτα ; ἠρώτησεν ὁ Βωνοὰζ ἐγειρόμενος.

Ὁ ταγματάρχης Καμπεὔρὸλ ἔπραξε τὸ αὐτὸ καὶ θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐκείνου :

— Μιαν συμβουλήν, εἶπε.

— Λέγετε.

— Ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σας θ' ἄφινον δι' ἄλλους τὴν κατάκτησίν μου.

— Δὲν ἐχάθησαν αἱ γυναῖκες.

— Δὲν ὑπάρχουν ὅμως καὶ ὅμοιαί της.

— Ἐνδεχόμενον, ἀλλὰ σκέφθητε λοιπόν, τὸ τέκνον τῆς δεσποινίδος Σαρναίου!

— Ἐν πρώτοις δὲν εἶνε βέβαιον.

— Περὶ τῆς βεβαιότητος τοῦ πράγματος σᾶς ἐγγυῶμαι.

— Ποῦ εἶνε αἱ ἐνδείξεις;

Ὁ ταγματάρχης ἔθηκεν ἕνα τῶν δακτύλων του ἐπὶ τοῦ μετώπου.

— Ἐδῶ, εἶπεν.

— Οὐδὲν μὲ ὑποχρεοῖ νὰ σᾶς πιστεύσω.

— Εἰς τὴν τιμήν μου ἢ εἰς ὅ,τι ἐξ αὐτῆς μοῦ ἀπομένει, σᾶς ὀμνύω ὅτι ἐκείνη εἶνε.

Ὁ κόμης ὕψωσε τοὺς ὤμους μετ' ἀρρήτου περιφρονήσεως.

— Καμπεϋρόλ, φίλε μου, εἶπε, μοὶ ἀρέσκετε κάλλιον ὑπὸ τὴν φυσικήν σας ὄψιν. Θέλετε νὰ σᾶς εἴπω τώρα καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην μου;

— Εἰπέτε την.

— Ὅ,τι μοὶ διηγεῖσθε, εἶνε ἡ παλαιὰ ἱστορία.

Ὁ ἰατρὸς συνεταράχθη.

— Τί θὰ ἔδιδον, εἶπε, διὰ νὰ σᾶς ἠμπόδιζον.

— Μὴ ματαίας προσπαθείας· εἰς οὐδὲν θὰ ἐχρησίμευον.

Ὁ Βωνοὰζ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἰατρὸν πρὸς ἀποχαιρετισμόν.

Ὁ ταγματάρχης ἐπέμενε:

— Σκεφθῆτε λοιπόν! Ἂν συνηντᾶτε τὸν Δαμβέρτον, ὃν ἐνθυμεῖσθε ἴσως, παρὰ τὸ κατώφλιον τοῦ θαλάμου, αὐτός, ὁ πατὴρ, τί θὰ ἔλεγε;

— Ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει πλέον, περιττὸν καὶ νὰ φροντίζωμεν περὶ αὐτοῦ. Καληνύκτα, ταγματάρχα.

Καὶ ἀφίνων αὐτὸν ἐν μέσῳ τῆς αἰθούσης ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης τὴν πορείαν του.

Μετ' οὐ πολὺ ἔκρουε τὴν θύραν τοῦ θαλάμου τῆς Ροζέλλης.

Μὴ λαβὼν ἀπάντησιν, ἔστρεψε τὸ ἐλατήριον καὶ εἰσῆλθεν.

Ὁ Καμπεϋρὸλ ἔσεισεν ἐπανειλημμένως τὴν κεφαλήν, συνέπτυξε τὰ χείλη ἐν ὀργῇ, ἀνεκίνει τὴν κόμην του μὲ τοὺς βραχεῖς του δακτύλους καὶ φορέσας τὸν πῖλον καὶ τὸ ἐπανωφόριον ἐξῆλθε μὲ τὴν ἀγανάκτησιν εὐλαβοῦς βλέποντος ἀθέους βεβηλοῦντας ἐκκλησίαν.

Οὔτε ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος, οὔτε ἡ κόμησσα ἦσαν παρόντες ἵνα τὸν ἐμποδίσωσι τῆς ἱεροσυλίας.

Ὁ Φίλιππος Βωνοὰζ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ᾐσθάνετο τύψιν.

Ἠρκέσθη νὰ σκεφθῇ:

— Ἂν αὐτὸς ὁ γέρων πίθηκος ὁ Καμπεϋρὸλ ἐμάντευεν ὀρθῶς, εἶνε γελοῖος. Ἀφοῦ ἡ μητήρ της οὕτω μοὶ φέρεται! Ὑπάρχει θεία δίκη!

Ὑπάρχει τῳόντι καὶ ἔμελλεν ἡμέραν τινὰ νὰ τὴν ὑποστῇ.

ΙΕ'

Εἰς τὰ ἐρείπια.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἢ μᾶλλον τὴν φυγὴν τῆς κομήσσης Βωνοὰζ ὁ Γεώργιος Δαβίδσων διετέλει ἐν καταστάσει πνεύματος ἀπεριγράπτῳ.

Τὸ κυριαρχοῦν ἐν αὐτῷ αἴσθημα ἦτο ὀργὴ συγκρατουμένη, μανιώδης, ποθος διάπυρος τοῦ ν' ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν πάθους, τὸ ὁποῖον τὴν ζωήν του μόνην ἔφθειρεν.

Ἀπὸ εἰκοσαετίας ὑπέφερεν ἐξ αὐτοῦ.

Μετὰ τόσας προσπαθείας δὲν εἶχε πλέον νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ μετέπειθε τὴν Λευκήν.

Αὐτὴ ἡ τιμή, ἡ ἀρετή, ὄπισθεν τῶν ὑποίων ὠχυροῦτο ὡς εἰς φρούρια, δὲν ὤφειλον νὰ ὑπεχώρουν ἐνώπιον τόσων ἱκεσιῶν;

Πῶς ἔλεγεν ἑαυτὴν προδοθεῖσαν, συνδεδεμένην πρὸς σύζυγον ἀνάξιον, ὡμολόγει τὸν ἔρωτά της καὶ κατεδικάζετο εἰς τὸν σκληρότερον τῶν χωρισμῶν!

Ὄχι, δὲν τὸν ἠγάπα! καὶ ἦτο τουλάχιστον εἰλικρινής, ἢ εὕρισκε μυσαρὰν τέρψιν βασανίζουσα τὸν πρὸ αὐτῆς γονυπετῆ ἐραστήν;

Ἐπὶ ἑβδομάδας ὅλας ἔμενεν ἀβέβαιος, ἀναποφάσιστος, ἕτοιμος ν' ἀπέλθῃ πάλιν εἰς τὴν Ἀμερικήν του, εἰς ἣν τοὐλάχιστον ὤφειλε τὴν περιουσίαν του, ἵνα πειραθῇ νὰ διασκεδάσῃ καὶ λησμονήσῃ!

Καὶ ἑκάστοτε δύναμις ἄγνωστος τὸν ἐκράτει καὶ ἔμενεν εἰς Παρισίους.

Αἴφνης ἐνεθυμήθη τὸ ἐν Βοασσὺ κτῆμά του τὸ ὁποῖον οὐδὲ κἂν ἐσκέπτετο ἐν μέσῳ τῶν ἀπασχολιῶν του.

Τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον ἐρείπιον, τὸ ἄλσος ἔνθα εἶχεν ἀγαπήσει ἐκείνην, ἧς ἠδυνάτει ν' ἀπαλλαγῇ, οἱ βρίθοντες νεανικῶν του ἀναμνήσεων τόποι διατί νὰ μὴ ἀπεκαθίσταντο ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν προτέραν των λαμπρότητα!

Ἦτο πλούσιος.

Ἡ τύχη τῷ ἐπεφύλαξε τοὐλάχιστον αὐτὸ τὸ προνόμιον.

Τὴν τριακοστὴν Ἰουνίου. δύο περίπου μῆνας μετὰ τὴν συνδιάλεξιν τοῦ Δαβίδσωνος πρὸς τὴν κόμησσαν Βωνοὰζ, δύο μῆνας μετὰ τὴν συνάντησιν τοῦ Ἀμερικανοῦ πρὸς τὴν Ἰωάνναν Βωδροὺ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀνιέρης, καὶ τὴν ἑσπερίδα τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Αὐγουστίνου εἰς τῆς Ροζέλλης, σμῆνος τεκτόνων κατέστρεφον τὰ ἀμαυρὰ τείχη τοῦ πύργου τοῦ Βοασσύ.

Ἄφθονος βλάστησις τὰ ἐκάλυπτε διὰ πυκνοῦ μανδύου χλόης.

Ἄφθονος ἀπὸ δεκαεξαετίας ἡ τέφρα τῆς πυρκαϊᾶς εἶχεν ἀποψυχθῇ, αἱ ἄμπελοι, οἱ κληματίδες καὶ ἄλλη παντοειδὴς φυτεία κατέλαβον τὸν χῶρον.

Συκομωρέαι καὶ πλάτανοι ἐβλάστανον εἰς τὴν θέσιν τῶν αἰθουσῶν. Δὲν ἀπέμενον ἐκ τοῦ πάλαι μεγαλοπρεποῦς κτιρίου εἰμὴ ὄγκος τοίχων ἑτοιμορρόπων.

Ἦτο ἡ δεκάτη τῆς ἑσπέρας.

Οἱ κατεδαφισταὶ ἀπεσύροντο εἰς τὸ χωρίον ἔνθα καθ' ἑκάστην ἀπήρχοντο.

Ὁ Γεώργιος εἶχε διασκευάσει δι' ἑαυτὸν διαμέρισμα τῶν παραρτημάτων τὸ ὁποῖον μὴ προσβληθὲν ὑπὸ τῆς πυρᾶς ἀπέμενεν ἔκτοτε ὄρθιον.

Ἀπ' ἀρχῆς τῶν ἐργασιῶν, ἤρχετο συχνάκις καὶ ἐπλανᾶτο εἰς τὸ ὡραῖον ἄλσος ἔνθα μυστικὴ συμπάθεια τὸν εἵλκυεν ἀδιαλείπτως καί, κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν εἶχε μείνει εἰς Βοασσὺ τὸ ὁποῖον προὐτίθετο νὰ ἀνοικοδόμει ἐξ ὁλοκλήρου.

Ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς δουκίσσης ὑπηρετῶν οἱ μὲν εἶχον ἀποθάνει, οἱ δὲ ἐγήρασκον καὶ ὁ κόμης Βωνοὰζ τοὺς εἶχεν ἀναπληρώσει.

Οὐδεὶς ἀνεγνώριζε τὸν Γεώργιον Δαμβέρτον. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνοικιασταὶ εἶχον παντελῶς λησμονηθῇ ἐν τῷ τόπῳ.

Ἡ νὺξ ἦτο μεγαλοπρεπής.

Ὁ Γεώργιος δὲν ἐκοιμᾶτο.

Ἐρρέμβαζεν ὑπὸ τὰς σκιάς, ἐν ταῖς πλατείαις διόδοις ἔνθα τοσάκις εἶχε πλανηθῇ μετὰ τῆς Λευκῆς Σαρναίου.

Ἐκεῖ εἶχον αὐξηθῇ ὁ εἷς παρὰ τὸν ἄλλον, ἐκεῖ εἶχον ὑποστῇ τοὺς πρώτους πειρασμοὺς τοῦ πόθου, ἐκεῖ ἠγαπήθησαν.

Ὁ Γεώργιος ἐπὶ μακρὸν παρέμεινεν εἰς τὴν σκιάδα ὅπου ἄλλοτε ἔθλιψεν εἰς τὰ ἀγκάλας του τὴν ἀγαπητήν του ἥτις τώρα τὸν ἀπέφευγεν.

Ἀνεπόλει τὸ ἀλγεινὸν ἅμα καὶ θελκτικὸν παρελθόν, ἐν

μέσῳ τῆς σιγῆς, ὑπὸ τοὺς ἀστέρας, ἐν τῇ σκιᾷ τῶν φυτειῶν ἃς οὐδεμία ἐτάρασσε πνοή, ὅτε, αἴφνης, φρικώδης πάταγος, ὡς ἀπὸ ἁμαξίου ἐκφορτονώμεναι πέτραι, τὸν ἀπέσπασε τῆς ρέμβης του.

Ἠγέρθη ἀποτόμως.

Τὸ τεῖχος ὃ εἶχον ὑποσκάψει οἱ ἐργάται εἶχε καταρρεύσει.

Νέφος κόνεως ἀνυψώθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων καὶ ἠμαύρωσε τὴν διαύγειαν τῆς ἀτμοσφαίρας ἐπί τινα λεπτά, εἶτα βαθμηδὸν ἐπανέπεσεν· ὁ αἰθὴρ ἀνέκτησε τὴν διαύγειαν του καὶ τὸ πᾶν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν προτέραν τάξιν.

Ἡ καταστροφὴ μόνον ἀποτέλεσμα ἔσχε τὸ νὰ ἐνσπείρῃ μεγάλην ταραχὴν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν πέριξ καὶ τοῦ γείτονος ὑποσταθμοῦ.

Μετά τινας ἐπισκέψεις προωρισμένας νὰ ἱκανοποιήσωσι τὰς δικαίας περιεργείας, ἕκαστος ἀπεσύρθη εἰς τὰ ἴδια καὶ ὁ κύριος ἀπέμενε μόνος ἐν τῷ ἄλσει μετὰ τοῦ μαύρου του, τοῦ Πεπέ, ὅστις σπανίως τὸν ἐγκατέλειπε.

Μάτην ὁ μαῦρος ἐπειράθη νὰ τὸν ἀποσύρῃ εἰς τὸν θάλαμόν του.

Μυστηριώδης χεὶρ τὸν ἐκράτει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σωροῦ τῶν συντριμμάτων, ἅτινα ἐν τούτοις οὐδὲν εἶχον δι' αὐτὸν τὸ ἐνδιαφέρον.

Ἐβάδιζε περιέργως ἐν μέσῳ αὐτῶν τῶν λιθίνων ὄγκων ὅτε ἐν τῷ σκότει ἀντικείμενόν τι ἀποστίλβον ἔπληξε τὸ βλέμμα του.

Ταὐτοχρόνως ὁ ποῦς του προσέκοψε ἐπί τινος πέτρας ἥτις ἐκυλίσθη καὶ μεταλλικὸς ἦχος, ὅμοιος πρὸς τὸν ἦχον χρυσοῦ, προσέβαλε τὴν ἀκοήν του

— Πεπέ, διέταξεν, ὕπαγε νὰ ζητήσῃς φῶς καὶ σιωπή.

Τὸ ὑψηλὸν τοῦ μαύρου ἀνάστημα ἐγένετο ἄφαντος ὄπισθεν τῶν ὄγκων καὶ ὁ Γεώργιος Δαβίδσων ἀπέμεινε μόνος.

Ἔκυψεν.

Ὑπῆρχε πράγματι χρυσὸς ὑπὸ τοὺς πόδας του.

Πόθεν προήρχετο ;

Δὲν θὰ ἤργει νὰ μάθῃ τὴν ἐξήγησιν τοῦ φαινομένου.

Ὁ μαῦρος ἐπανῆλθε μετὰ κηροπηγίου, φανοῦ, καὶ μετ' ἐφοδίου πυρείων καὶ κηρίων.

Ὑπὸ τὴν λάμψιν των οἱ δύο ἄνδρες διέκριναν ὑπεεμέγεθες κιβώτιον ἐξηρθρωμένον ὑπὸ τὸ βάρος ὄγκου λίθων.

Ἀπὸ τῶν ἡμιανοίκτων κόλπων του ὁ χρυσὸς καὶ τὰ ἔγγραφα εἶχον ἐκχυθῇ.

Τὸ εὕρημα προφανῶς οὐδένα προώριστο νὰ πλουτίσῃ. Τὸ κιβώτιον ἀνῆκεν εἰς τοὺς λὰ Ρὸς Βιλλὰρ καὶ συνεπῶς εἰς τὴν κόμησσαν Βωνοάζ.

Ὁ Γεώργιος Δαβίδσων τὸ ἐσκέφθη ἀδιστάκτως.

Ἀλλ' ἡ περιέργεια τὸν ὤθησε ν' ἀναλάβῃ χαρτίον πεσὸν ὑπὸ τὴν χεῖρά του, καὶ ἔρριψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα.

Αἱ πρῶται γραμμαὶ τῷ ἤγειραν τὴν προσοχήν.

Τὸ χαρτίον ἔφερεν ἐπὶ κεφαλῆς τὴν ἐξῆς ἡμερομηνίαν, γεγραμμένην διὰ μεγάλης γραφῆς, καθαρᾶς καὶ σταθερᾶς:

«Τριάκοντα Ἰανουαρίου χίλια ὀκτακόσια ἑβδομήκοντα»

Καὶ κάτωθεν :

«Αὐτὴ εἶνε ἡ διαθήκη μου καὶ ἡ ἐξομολόγησίς μου»

Τίς εἶχε γράψει ταῦτα ;

Πρὸς τί ἡ λέξις ἐξομολόγησις ;

Ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσίν του ὠθούμενος ὑπὸ ἀκατανικήτου δυνάμεως.

Αἴφνης τὸ περιεχόμενόν της τὸν διεφώτισε περὶ ὅλων.

Τὰ χαρακτηριστικά του συνεταράχθησαν, ἡ καρδία του ἐσκίρτησεν ὅλοι του οἱ μυῶνες ἐταράχθησαν ὑπὸ τῆς σφοδροτέρας τῶν συγκινήσεων.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐγένετο ἄλλος ἄνθρωπος.

Ἡ ζωή του ἣν ἠγνόει πῶς νὰ ἐχρησιμοποίει, ἡ τεταραγμένη του, ἡ ἀνωφελής, ἡ ἀνήσυχος ζωή του, εἶχε τοῦ λοιποῦ σκοπόν τινά.

Τὸν εἶχον ἀπατήσει, τῷ ἐψεύσθησαν.

Τὰ τέκνα του ἅτινα ἔλεγον νεκρά, ἔζων.

Ἡ δούκισσα τὸ ὡμολόγει.

Τὰ εἶχεν ἀπομακρύνει τὰ εἶχε καταστήσει ἀπόκληρα, ἐγκαταλελειμμένα, πρὸς διάσωσιν τῆς τιμῆς τῆς ἐγγονῆς της καὶ τοῦ ὀνόματός της.

Ἡ μάμμη, ὡς ἡ κόμησσα, προσεῖχε πολὺ εἰς τὴν τιμὴν αὐτὴν ὡς τὴν ἐννοεῖ ὁ κόσμος !

Ἡ πρώτη εἶχε θυσιάσει εἰς αὐτὴν δύο ἀθῶα πλάσματα! Ἡ ἑτέρα τῇ ἐθυσίαζε τὸν ἔρωτά της !

Ἀλλὰ τὰ τέκνα του, ἔζων !

Δύο μικραὶ κόραι !

Εὑρίσκοντο εἰς χεῖρας ἐμμίσθους !

Θὰ ἦσαν δεκαοκτὼ ἐτῶν !

Δεκαοκτὼ ἔτη, ἡ ἡλικία τῶν κινδύνων, ἐν ᾗ ἡ τύχη ἀποφασίζει περὶ τοῦ μέλλοντος ἑνὸς ἑκάστου !

Ποῦ ἦσαν.

Ποῖοι κατεῖχον αὐτάς ; Τί τὰς ἔκαμνον ;

Μυρίαι σκέψεις, συνωθούμεναι, συγκεχυμέναι, σφοδραί, ἐστροβίλιζον εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του ! τὸ ὑπερμέτρως ἠνεωγμένον βλέμμα του ἐφαίνετο θέλον νὰ εἰσδύσῃ τὰ βάθη τῆς νυκτὸς ὡσεί, εἴς τι μέρος, εἰς τὰ βάθη τῶν διόδων, ὄπισθεν τῶν μαύρων ὄγκων τῶν φοτειῶν, ἔμελλε νὰ ἔβλεπε προβάλλουσαν πυρίνοις γράμμασι τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

Καὶ ἡ διαθήκη αὐτὴ εἶχε μείνει ἡμιτελής.

Ὁ θάνατος δὲν ἐπέτρεψε νὰ γίνῃ ἡ ἀποκάλυψις πλήρης.

Ἐνεθυμήθη ὅτι ἡ δούκισσα εἶχε καθ' ἣν ζῶσα τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἡμέραν, τριακοστὴν Ἰανουαρίου, μετὰ τοῦ πύργου ἔνθα ἔγραφε τὰς ὑπὸ τῆς τύψεως ἀποσπασθείσας αὐτὰς ἐξομολογήσεις.

Καθ' ἣν ὥραν βεβαίως τὰς εἶχεν ἀρχίσει !

Ἀλλὰ τότε οἱ φόβοι του δυνατὸν νὰ εἶχον ὑπόστασιν. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος πρὸς ὃν ἐδυσπίστει, ὁ Καμπεὺρόλ, τί ἔκαμε τὰ τέκνα ὧν ἀνέλαβε τὴν κηδεμονίαν ;

Καὶ αὐτὸς τὰ εἶχε προδόσει ἴσως.

Ἐπ' αὐτῇ τῇ ὑποθέσει, ὁ πατὴρ ᾐσθάνθη τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του ἀνορθουμένας.

Ἐξήγαγε τὸ ὡρολόγιόν του.

Ἦτο ἑνδεκάτη.

Ἔπρεπε νὰ περιμένῃ μίαν ὁλόκληρον νύκτα προτοῦ πειραθῇ τὸ ἐλάχιστον διάβημα.

Μία αἰωνιότης.

Καὶ πόθεν νὰ ἤρχιζεν ;

Ἀπὸ τῆς κομήσσης ἐν πρώτοις. Ἴσως τὸν ἐπληροφόρει τι... ἴσως ἐγνώριζε τί αἱ κόραι της ἀπέγιναν... ἴσως μακρόθεν τὰς ἐπηγρύπνει . . . τὰς ἐπροστάτευε, δίχως νὰ τολμᾷ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν μητρότητά της, ἐκ σεβασμοῦ πάντοτε πρὸς τὴν τιμὴν αὐτὴν ἣν προέτασσεν ἀπάντων, αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἔρωτός της καὶ τῆς μητρικῆς της στοργῆς!

Μειδίαμα πικρόν, μειδίαμα οἴκτου συνέσπα τὰ χείλη του ἐπ' αὐτῇ τῇ σκέψει.

Ναί, ἐκείνην ἐν πρώτοις ἔπρεπε νὰ ἔβλεπε !

Σφοδρὰν ᾐσθάνετο ἀγαλλίασιν ἀναλογιζόμενος ὅτι ὁ δεσμὸς ὃν ἐνόμισε συντριβέντα ὑφίστατο πάντοτε μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνης !

Ἦτο σχεδὸν ἐκδίκησις, θρίαμβος, κατοχή τις ἀναγεννωμένη. ἡ ἠδυνάτει ἐκείνη ν' ἀπαλλαγῇ !

Ὁ μαῦρος περιέμενεν, ὄρθιος, ἀκίνητος, ἔκπληκτος διὰ τὴν ἀποσύνθεσιν οὕτως εἰπεῖν εἰς ἣν εἶχε περιαγάγει τὸν κύριόν του ἡ ἀνάγνωσις τῶν εἰς τὰ ἐρείπια εὑρεθεισῶν ἐκείνων γραμμῶν.

Ἐν τέλει, ὁ Δαβίδσων ἐδίπλωσεν ἀποτόμως τὸ χαρτίον καὶ τὸ ἐφύλαξεν ἐν τῷ θυλακίῳ του, εἶτα συνέλεξε τὰ τριγύρω διεσπαρμένα, τὰ ἐξήτασε, καὶ ἐσχημάτισε δι' αὐτῶν δέσμην ἣν ἀπεκόμισε κατευθυνόμενος πρὸς τὰ παραρτήματα.

Τὴν ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν, ἐκλείετο εἰς τὸν θάλαμόν του, ἀφοῦ εἶπε πρὸς τὸν μαῦρον :

— Εἰδοποίησον τὸν Σάμ. Αὔριον ἀναχωροῦμεν εἰς τὰς πέντε.

Ἡ νὺξ τῷ ἐφαίνετο ἀτελεύτητος.

Τὴν αὐγήν, ἐπλανᾶτο ἐν τῷ ἄλσει, μαγικῷ τὴν θέαν ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καὶ πλήρει δρόσου πρωϊνῆς καὶ ἀρωμάτων.

Ἀλλ' ὁ ἰδιοκτήτης δὲν προσεῖχεν εἰς αὐτά.

Ἡ σκέψις του ἐπλανᾶτο ἀλλαχοῦ.

Διηρεύνα τὰ ἐρείπια ἵνα εὕρισκεν ἄλλας λεπτομερείας καὶ ἴσως τὸ τέλος τῆς τόσον συγκινησάσης αὐτὸν ἐξομολογήσεως.

Ἀλλ' εἰς μάτην.

Οὐδὲν ἄλλο εὗρεν ἐν τῷ κιβωτίῳ τῆς δουκίσσης ἢ τίτλους εὐγενείας, ἀρκούντως μέγα ποσὸν χρυσίου καὶ πολύτιμα οἰκογενειακὰ ἔγγραφα.

Κατὰ τὴν ὥραν ἣν εἶχε προσδιορίσει, ἀνέβη τὸν δίφρον του, αὐτὸν ἐκεῖνον ἐξ οὗ κατέβη ἵνα συνδράμῃ τὴν Ἰωάνναν Βωδρού.

Ἀπὸ Βοασσὺ εἰς Παρισίους, ὑπολογίζουσιν ὀκτὼ λευγῶν ἀπόστασιν, ἀλλὰ μὲ ἕνα καλὸν ἵππον διατρέχει τις αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν ἐντὸς δύο μόλις ὡρῶν.

Τὴν ὀγδόην παρὰ τέταρτον, ὁ Δαμβέρτος εὑρίσκετο ἐν τῷ σταθμῷ τῆς Ὀρλεάνης καὶ ἐλάμβανεν εἰσιτήριον διὰ Σατωρού.

Τὴν πέμπτην καὶ ἡμίσειαν, ἡ ἁμαξοστοιχία ἐσταμάτα εἰς αὐτὴν τὴν ἁμαξοστοιχίαν ἣν εἶχεν ἐπισκεφθῇ τὸ πάλαι, πρὸ δεκαοκταετίας. μὲ τὴν καρδίαν πλήρη ἔρωτος, καὶ ὁπόθεν ἀνεχώρει μὲ τὴν ψυχὴν τρωθεῖσαν καὶ ἄπελπιν.

Ἦτο μόνος.

Παρετήρησεν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ σταθμοῦ ἐλεεινὸν δίφρον φέροντα ἐζευγμένους δύο ἰσχνοὺς ἵππους καί, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ἕδρας του καθήμενον ἡνίοχον :

— Εἶσαι ἐλεύθερος, ἡνίοχε ;

— Ναί, κύριε.

— Πόσον θὰ κάμῃς νὰ φθάσῃς εἰς Ζονσέρην ;

— Ἀρκετὰ μεγάλο τὸ διάστημα !

— Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ;

— Τρεῖς ὥρας τὰς θέλομε, κύριε.

— Πόσα θέλεις ;

— Τριάντα φράγκα δὲν θὰ ἦσαν πολλά.

Ὁ ταξειδιώτης τῷ ἔδειξε τὸν δείκτην τοῦ ὡρολογίου του.

— Ἔχεις πενῆντα καὶ θὰ ἤμεθα ἐκεῖ εἰς τὰς ἐννέα.

— Θὰ ἦσθε, μιλλόρδε ! εἶπεν ὁ ἄνθρωπος, ὁρίστε μέσα.

Μετά τινας στιγμὰς τὸ μαστίγιον ἐκρότει, οἱ κωδωνίσκοι τῶν ἀλόγων ἤχουν καὶ ὁ δίφρος ἐκυλίετο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βουζωνσαὶ μὲ τὸ τάχος ὃ ἀπῄτει ἡ πεντηκεντάδραχμος προσφορὰ τοῦ ταξειδιώτου.

Εἰς τὰς ἐννέα παρὰ πέντε ὁ δίφρος ἐστάθμευεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς Ζονσέρης.

Ὁ ταξειδιώτης ἔδωκε τρία λουδοβίκεια πρὸς τὸν ἡνίοχόν του λέγων : Περίμενέ με, θὰ κερδίσῃς καὶ ἄλλα. Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τινα θαλαμηπόλον:

— Ἡ κυρία κόμησσα δὲ Βωνοὰζ εἶνε ἐδῶ ;

— Ναί, κύριε.

— Δύναται νὰ μᾶς δεχθῇ ;

— Ἐὰν ὁ κύριος ἔδιδε τὸ ὄνομά του ;

— Ἀναγγείλατε τὸν κ. Γεώργιον Δαμβέρτον.

ΙΓ'.

Καρδία μητρός.

Ἡ κυρία Βωνοὰζ ἦτο μόνη.

Λυχνία, τεθειμένη ἐπὶ τοῦ τραπεζίου, ἐφώτιζεν ἀσθενῶς τὸν εὐρύτατον θάλαμον, ἐν ᾧ εὑρίσκετο, ὅτε ἡ θαλαμηπόλος της τῇ εἶπεν ;

— Ἀγαπᾷ ἡ κυρία κόμησσα νὰ δεχθῇ ;

— Τόσον ἀργά !

— Εἶνε εἰς ξένος, ὅστις ἐπιμένει νὰ ἴδῃ τὴν κυρίαν κόμησσαν.

— Ὀνομάζεται ;

— Γεώργιος Δαμβέρτος.

Τὸ βιβλίον ὃ ἐκράτει ἡ κόμησσα ὠλίσθησεν ἐπὶ τοῦ τάπητος.

Ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν καὶ ἐψέλλισε διὰ φωνῆς πεπνιμμένης :

— Εἰσάγαγέ τον.

Εἶχεν ἐγερθῇ. Προὐχώρησε πρὸς τὸν ἀρχαῖον της ἐραστὴν λέγουσα :

— Σεῖς !

— Ναί, ἐγώ.

— Ὡρκίσθητε λοιπὸν νὰ μὲ καταστρέψητε ;

— Ἀγνοῶ ἂν σᾶς καταστρέφω, προσέθηκεν ἐκεῖνος ζωηρῶς. Ἔχω μερικὰ ζητήματα νὰ σᾶς θέσω καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἦλθον.

— Τί θέλετε νὰ εἴπητε ;

— Θὰ τὸ μάθητε.

— Μὲ πτοεῖτε !

Ὁ τόνος τοῦ Γεωργίου ἦτο τραχύς, ἡ ὄψις του ζοφερά, τὸ βλέμμα του διαπεραστικόν, αἱ κινήσεις του ἐμιβάλουσαι.

— Καθήσατε, διέταξεν, ἡ ὁμιλία ἴσως παραταθῇ ἐπὶ πολύ.

— Γεώργιε, ἐψιθύρισεν ἡ κόμησσα, διατί μοὶ ὁμιλεῖτε μετὰ τοιαύτης τραχύτητος ;

— Διότι ἡ ὥρα τῶν ἐθιμοτυπιῶν παρῆλθε... Πρέπει ἐπὶ τέλους ν' ἀποβάλω τῆς καρδίας μου τὸ συτρίβον με βάρος.

Ἡ κυρία Βωνοὰζ οὐδὲ λέξιν εὗρε πρὸς ἀπάντησιν,

— Ἐν τούτοις, στεναζουσα, ἐτραύλισεν, ὁμιλοῦσα καθ' ἑαυτήν :

Καὶ αὐτὸν ἐπίσης, ἐναντίον μου !... Θεέ μου !

Ὁ Δαμβέρτος δὲν τὴν ἤκουσεν.

— Ἐὰν παρουσιάζομαι ἐνώπιόν σας ὑπὸ τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐνόμιζον ὅτι θ' ἀνελάμβανον καὶ τὸ ὁποῖον τόσας θλιβερὰς ἡμέρας μοὶ ἐνθυμίζει, τοῦτο διότι τὰ πράγματα περὶ ὧν θὰ σᾶς ὁμιλήσω, τὸν Γεώργιον Δαμβέρτον ἀφορῶσιν ! Ἀκούσατέ με, Λευκή, καὶ σταθμίσατε τὰς ἀπαιτήσεις σας, διότι σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἀπώλεσα πᾶσάν μου τὴν ὑπομονὴν καὶ θὰ ἐκδικηθῶ ! Καὶ ποῖον ; Ἀγνοῶ, ἀλλ' ὁποῖος δήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ ἀπατήσας με, ὁ προδώσας με, θὰ τῷ ἀποδώσω ἑκατονταπλασίως ὅ,τι κακὸν μοὶ προὐξένησε.

Παράθυρόν τι ἠνοίγετο ἐπὶ τοῦ ἄλσους καὶ διεκρίνοντο ἐπ' αὐτοῦ αἱ μεμακρυσμέναι ἀπόψεις τῶν πέριξ καὶ τὸ φῶς τῶν ἀστέρων.

Τὸ ἔκλεισε καὶ ἐπανερχόμενος πλησίον τῆς κομήσσης :

— Ἐνθυμεῖσθε τὸ ἑσπέρας καθ' ὃ ἦλθον εἰς τὸν αὐτὸν πύργον ἐπὶ τῇ προσκλήσει σας, πρὸ δεκαοκταετίας περίπου ;

— Ναί !

— Ἦτο θλιβερὰ νύξ, ὁ ἄνεμος ἔπνεε μετὰ μανίας. . . Ἡ καταιγὶς συνετάρασσε τὸ ἄλσος καὶ παγετώδης ἀὴρ ἀνεκίνει τὸν κονιορτόν. Ἐν τούτοις ἔσπευσα, τὰ πάντα ἀψηφῶν, ἵνα φθάσω μέχρις ὑμῶν. Σᾶς ἐλάτρευον... ἐπληροῦτε τὴν καρδίαν μου ὅλην. Μόνον ὅτι ἐν τῇ ζέσει τῆς νεότητός μου ἐλησμόνησα τὴν καταγωγήν μου καὶ τὴν ἰδικήν σας.

— Γεώργιε !

— Ἄφετε νὰ ἐξακολουθήσω ! Ὑπῆρχε μεταξὺ ὑμῶν χάσμα ἀδιάβατον ἀποτελούμενον ὑπὸ τῶν προλήψεων τῆς ὑπερηφανίας καὶ τῆς ματαιοδοξίας. Ἐν τούτοις μοὶ παρεδόθητε καὶ χωρὶς ἐγὼ νὰ σᾶς ἐκβιάσω. Ἦτο σφάλμα βεβαίως, ἀλλ' εἰς ὃ ἐξ ἐλευθέρας βουλήσεως προέβητε, ἀδυ-

ναμία ἦν αἱ συνήθεις κόραι ἐπανορθοῦσι λαμβάνουσαι ὡς σύζυγον κατόπιν τὸν ἐραστήν των. Εἶνε ἡ ἠθικὴ τοῦ προστύχου κόσμου. Οἱ Σαρναίου καὶ οἱ λὰ Ρὸς Βιλλάρ, σκέπτονται κατὰ διάφορον τρόπον.

— Ἔλεος Γεώργιε!

— Ἔλεος! ἔσχετε τοιοῦτο δι' ἐμέ; Ἐρίφθην πρὸ τῶν ποδῶν σας... Σᾶς ἱκέτευσα νὰ μὴ ἀκολουθήσητε. . . Σᾶς εἶπον ὅτι ἀδύνατον νὰ ἔζων ἄνευ ὑμῶν...Μὲ εἰσηκούσατε; Ὅτε κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα καθ' ἣν μὲ παρεσύρατε εἰς ἐνέδραν ἐπανευρέθην ἐντὸς τῶν δασῶν σας, ἡμιθανής ἡμιεσχισμένος ὑπὸ τῆς λυσσαλέας ἀκολουθίας ἣν ἀπέλυσαν πρὸς δίωξίν μου, τίς μὲ ἠσπλαγχνίσθη;

— Γεώργιε,σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι ἠγνόουν, ἀνέκραξεν ἐκείνη ἑνοῦσα τὰς χεῖρας... Δὲν ἐννοῶ!

Τὴν διέκοψεν ἀποτόμως.

— Τὸ λέγετε... εἶνε ἄρα ἀληθές! Καὶ δὲν εἶνε τίποτε αὐτό! Ἀργότερον, ὅτε μοὶ ἐγράψετε ἵνα μοὶ ζητήσητε νὰ σᾶς ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν σας, ἵνα μὲ παρακαλέσητε νὰ σᾶς ἀποδώσω τὸν λόγον σας...

— Οὐδέποτε!

— Ἔχω τὴν ἐπιστολήν... ἐγνωρίζετε ὅτι μοὶ συνετρίβετε τὴν καρδίαν ... Εἴχετε εὐσπλαγχνίαν δι' ἐμέ;

Τὸν ἐθεώρησε μὲ ὀφθαλμοὺς ἐξαγριωμένους πλήρες τοιαύτης ἐκπλήξεως ὥστε ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει ἡ ἔκπληξις αὐτὴ θὰ ἦτο δι' ἐκεῖνον μία ἀποκάλυψις ἀλλ' ἡ ἀπὸ τόσον χρόνον συσσωρευθεῖσα ἐν αὐτῷ ὀργήτου τὸν ἐτύφλου.

Ἐξηκολούθησεν:

— Ἀφήσωμεν αὐτά. Ἀναλαμβάνουσα τὴν ὑπόσχεσίν σας,παραδίδουσά με εἰς τὴν ἀπηνῆ ἐκδίκησιν τῆς μάμμης ἐμὲ μόνον ἐβλάπτετε καὶ εἶχον τὴν δύναμιν νὰ ὑπομένω τὰς βασάνους... Ἤμην ἀνήρ ... Ἀλλὰ διεπράξατε ἁμάρτημα βαρύτερον, ἧττον εὐεξήγητον, καὶ τὸ ὁποῖον οὐδ' αὐτὴ ἡ ὑψηλοφροσύνη τῆς γενεᾶς σας θὰ συνεχώρει!

Ἡ Λευκὴ ἠνορθώθη καὶ θεωροῦσα αὐτὸν κατὰ πρόσωπον:

— Τὸ ἁμάρτημα περὶ οὗ ὁμιλεῖτε ποῖον εἶνε; ἠρώτησε.

— Περιμένετε! Ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐπιστολήν σας, ἀποδίδων ὑμῖν τὴν ἐλευθερίαν, ἣν τόσον ἐποθεῖτε, μίαν μόνην ἀπῄτησα ὑπόσχεσιν... Ἦτο ἄλλως ἀνάγκη νὰ ἐγίνετο καὶ λόγος τις περὶ αὐτῆς;

Προσήγγισε τὸ ἀνάκλιντρόν του πρὸς τὸ τῆς κομήσσης, καὶ ἐγγύτατα αὐτῆς, θλίβων τὴν χεῖρά της μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του:

— Λευκή, ἐπανέλαβεν ὑπάρχει νόμος, εἰς ὃν καὶ τὰ θηρία αὐτὰ ὑποτάσσονται!... Ἡ λέαινα τῆς ἐρήμου καὶ ἡ τίγρις προστατεύουσι τὰ μικρά των... Σᾶς ἐζήτησα νὰ ἐπαγρυπνῆτε τὰ ἰδικά σας... τὰ τέκνα ἅτινα ἀνήκουσιν ἐξ ἴσου εἰς σᾶς καὶ εἰς ἐμέ... μοὶ τὸ ὑπεσχέθητε . . . μοὶ ἐδώκατε περὶ τούτου τὸν λόγον σας ὡς καὶ περὶ τοῦ ἔρωτός σας, καὶ ὁμοίως ἐν τῇ μιᾷ περιπτώσει ὡς ἐν τῇ ἄλλῃ.

— Τελειώνετε!

— Λοιπόν! μοὶ ἐψεύσθητε.

— Ἀ! Θεέ μου! ὄχι!

— Αὐτὰ τὰ τέκνα τὰ ἐγκατελίπετε.

Ἠνωρθώθη καὶ ὠχρὰ ὡς φάσμα, φρίσσουσα, ἀγρία...

— Σεῖς τώρα ψεύδεσθε, εἶπε.

— Λέγω τὴν ἀλήθειαν.

— Ἀπέθανον.

— Μοὶ τὸ ἐγράψατε. Ἦτο ψευδές.

— Τίς σᾶς τὸ εἶπεν;

— Ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ!

Ἠγέρθη καὶ αὐτὸς ἐν ὅλῃ του τῇ ὑπερηφανίᾳ.

Ἐκείνη ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατά του.

— Γεώργιε, εἶπεν, οὐδὲν πλέον γνωρίζω ... Συμβαίνει τι τὸ ἀνεξήγητον δι'ἐμέ... Μοὶ ὁμιλεῖτε περὶ ἐπιστολῆς, ἣν οὐδέποτε σᾶς ἔγραψα. Ἀδιάφορον. Τὴν γυναῖκα προσβάλλετε... Οὐδὲ κἂν ζητῶ τὴν ὑπεράσπισίν της... Ἀλλ' ἡ μήτηρ εἶνε ἀνεπίληπτος. Αἱ κόραι μου, οἱ ἄγγελοί μου, ἀπέθανον... καὶ μένω ἐδῶ μόνη, διότι ἀρέσκομαι νὰ ἦμαι πλησίον τοῦ τάφου των... Κακῶς ἔπραξα δεσμεύσασα τὸ μέλλον μου. Κατακρίνατέ με! Καταρασθῆτέ με! Ἀλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ τέκνα μου, τόσον τὰ ἔκλαυσα, Γεώργιε ... καὶ μάθετέ το, ἓν μόνον ποθῶ, ν'ἀπέλθω ταχέως εἰς συνάντησίν των!

Ἐξηντλημένη κατέπεσε πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐλιποθύμησεν ἐπὶ τοῦ τάπητος.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος τὴν ἀνέλαβεν εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ τὴν ἀπεκόμισεν ἐπί τινος διβανίου.

Τὰ δάκρυα ἐπλημμύρουν τὸ πρόσωπον τῆς ἀτυχοῦς· τὸ στῆθός της ἐξωγκοῦτο ὑπὸ τῶν λυγμῶν.

Ἡ ὑψηλοφροσύνη τὴν ἐγκατέλιπε πλέον· ἡ ἀδυναμία της ἐξερρήγνυτο. Ἀπέμεινε σκεπτικὸς ἐνώπιόν της.

Τὰ δάκρυα καὶ οἱ λυγμοὶ αὐτοὶ ἦσαν ἀληθῆ. Ἀδύνατον ἡ τόσον ἄγνὴ καὶ σώφρων μεθ'ὅλον τὸ παλαιὸν ἀτόπημα κεφαλή, οἱ τόσον γλυκεῖς καὶ διαυγεῖς της ὀφθαλμοί, οὓς ἐπλήρουν τὰ δάκρυα, νὰ ἦσαν συνένοχοι προδοσίας ἢ δόλου τοσοῦτο μυσαρῶν!

Ὁ Δαμβέρτος ἐσκέφθη.

Τῇ ὑπενθύμιζε τὰς ἐπιστολάς της.Ἠρνεῖτο ὅτι τὰς ἔγραψεν. Ἐθρήνει τὰς κόρας της. Ὡμίλει περὶ τοῦ τάφου των. Καὶ ἐν τούτοις ἔζων... Τί ἐσήμαινεν αὐτὸ τὸ μυστήριον;

Τὸ λογικόν του ἀνένηψε· διεῖδε παράδοξον δολοπλοκίαν, παγίδα, εἰς ἣν ἀμφότεροι εἶχον ἐμπέσει!

Τίς λοιπὸν τὰ εἶχε παρασκευάσει!

Ἐγονυπέτησε πρὸ τοῦ διβανίου, ἔδραξε τὴν χεῖρα της, ἣν ἐκείνη δὲν ἀπέσυρε καὶ βραδέως, πειρώμενος νὰ λησμονήσῃ τὴν ὀργήν του, τῇ ἀφηγήθη τὴν ἱστορίαν τῆς φοβερᾶς νυκτός, καθ'ἣν μικροῦ δεῖν ἐθανατοῦτο.

Τὸν ἤκουσε πλήρης ἀγανακτήσεως καὶ ἐξέβαλε κραυγὴν μεγάλην μανθανουσα τὸν κίνδυνον ὃν διέφυγεν.

— Ἀλλὰ θὰ ἔσπευδον εἰς βοήθειάν σου, τῷ εἶπεν, ἂν ἤκουον τὴν πρόσκλησίν σου... Οὐδὲν θὰ μ'ἐκράτει. Διατί δὲν ὡμίλησας; Θὰ ἐθεράπευον τὰς πληγάς σου μὲ τὰ φιλήματά μου.

Ὅτε τῇ ἐπέδειξε τὴν ἐπιστολήν, ἣν εἶχε λάβει εἰς Βρέϊλ παρὰ τοῦ δόκτορος Καμπεϋρόλ, τὸ βλέμμα της ἐξέφρασεν αἰφνίδιον ἀγανάκτησιν.

— Οὐδέποτε θὰ σοὶ ἔγραφον παρόμοιόν τι, ἀνέκραξεν, οὐδέποτε!

Καὶ διαφωτιζομένη ἤδη, ἀνηγέρθη ἀποτόμως καὶ ἔσπευσε πρὸς τὸ γραφεῖόν της.

— Ἀλλὰ τότε αἱ ἐπιστολαί σου, εἶπεν... ἴσως ὡμοίαζον τὰς ἄλλας!...

Τῷ ἔδωκε τὴν ἀπάντησίν του πρὸς ἐκείνην ἣν ἀνέγνωσεν.

Ὁ Δαμβέρτος τὴν διέτρεξε διὰ βλέμματος ἐκπλήκτου.

Ἦτο ἀκριβῶς ἡ γραφή του, δὲν τὸ ἀμφέβαλλε καὶ ἐν τούτοις οὐδὲ γραμμὴν ἐξ ἐκείνων εἶχε ποτὲ γράψει.

— Μᾶς ἠπάτων καὶ τοὺς δύο! εἶπε. Πόσα λοιπὸν ἐγκλήματα διέπραξαν ἵνα μᾶς χωρίσουν! Ἀλλὰ τὸ μεγαλείτερον!...

Ἐσιώπησεν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κομήσσης ἐπ'αὐτοῦ προσηλωμένοι τὸν ἐπτόουν, τόσον δριμεῖα ἦτο ἡ ἀγωνία, ἣν ἐξέφραζον.

— Ὡμίλεις περὶ τῶν τέκνων μου, ἐψιθύρισε.

— Ναί.

— Καὶ λέγεις ὅτι ζῶσι!

— Ναί.

— Ἀδύνατον... Ὁ τάφος ἐφ' οὗ τοσάκις ἐγονυπέτησα!

— Εἶνε κενός!

Μόλις ἐξεστόμισε τὰς λέξεις αὐτὰς καὶ τὸ μετενόησεν.

[Ἕπεται συνέχεια].

ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΔΕ ΑΜΙΤΣΙΣ

ΙΣΠΑΝΙΑ

Αἱ δέκα χιλιάδες θεατῶν ἔχουν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκεῖ. Γίνεται σιγὴ γενική.

Ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἐξέλθῃ ἡ cuadrilla (ὁμάς), ὅλοι δηλ. οἱ toreros (ταυρομάχοι) ἐν μεγάλῃ στολῇ, ἐρχόμενοι νὰ παρουσιασθοῦν εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸν λαόν.

Ἡ μουσικὴ παιανίζει, ἡ θύρα ἀνοίγει, ἀκούεται ἔκρηξις ἀτελευτήτων χειροκροτημάτων, οἱ toreros προχωροῦν.

Πρῶτοι ἔρχονται οἱ τρεῖς espadas[1] ὁ Φρασκουέλος, ὁ Λαγαρτίγιος, ὁ Γαγετάνος, καὶ οἱ τρεῖς περίφημοι, ἐνδεδυμένοι ὅπως ὁ Φίγαρος εἰς τὸν *Κουρέα τῆς Σεβίλλης* μὲ ἀτλάζι, μεταξωτὸν καὶ βέλλοῦδον πορτοκαλλόχρουν, κρεατόχρουν, κυανοῦν, γεμᾶτοι κεντήματα, κροσσούς, γαλόνια, τρίχαπτα, ταινίας, κοσμήματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, καλύπτοντα σχεδὸν ὅλην τὴν ἐνδυμασίαν, τυλιγμένοι μὲ μεγάλους κιτρίνους καὶ ἐρυθροὺς μανδύας, μὲ περικνημίδας λευκάς, μεταξωτὴν ζώνην, μὲ κόμην πίπτουσαν ὄπισθεν εἰς βοστρύχους, μὲ δερμάτινον σκοῦφον.

Κατόπιν ἔρχονται οἱ banderilleros[2] καὶ οἱ capeadores[3], ὁλόκληρος στρατιά, γεμᾶτοι ἐπίσης ἀπὸ χρυσὸν καὶ ἄργυρον. Ἔπειτα οἱ picadores[4] ἔφιπποι ἀνὰ δύο, μὲ μακρὺ δόρυ εἰς τὴν χεῖρα, μὲ πῖλον φαιόν, χαμηλόν, πλατύγυρον, μὲ χιτωνίσκον κεντημένον, μὲ περισκελίδας ἐκ κιτρίνου δέρματος βοός, ἐφωδιασμένας ἔσωθεν μὲ βάμβακα καὶ μὲ ἐλάσματα σιδηρᾶ. Ἔπειτα οἱ chulos, ἤτοι ὑπηρέται, ἐνδεδυμένοι τὰς ἑορτασίμους αὐτῶν στολάς· πάντες δὲ ὁμοῦ διασχίζουν μεγαλοπρεπῶς τὸ στάδιον, διευθυνόμενοι πρὸς τὸ θεωρεῖον του βασιλέως.

Οὐδὲν θέαμα γραφικώτερον τούτου δύναταί τις νὰ φαντασθῇ. Ἐκεῖ ὑπάρχουν ὅλα τὰ χρώματα ἑνὸς κήπου, ὅλαι αἱ λαμπρότητες μιᾶς βασιλικῆς ἀκολουθίας, ὅλη ἡ φαιδρότης ἑνὸς ὁμίλου προσωπιδοφόρων, ὅλη ἡ ἐπιβλητικότης ἑνὸς στρατοῦ μαχίμου.

Ἐὰν ἡμικλείσετε τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲν θὰ ἴδετε ἄλλο ἢ μαρμαρυγὴν χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Εἶνε δὲ πάντες ἄνδρες ὡραιότατοι· οἱ picadores ὑψηλοὶ καὶ εὔσαρκοι ὡς ἀθληταί· οἱ ἄλλοι λεπτοί, εὐκίνητοι, εὐμελεῖς, μελαχροινοί, μὲ μεγάλους καὶ ἀγερώχους ὀφθαλμούς· ὡμοίαζον πρὸς ἀρχαίους μονομάχους, ἐνδεδυμένους μὲ πολυτέλειαν ἀσιανῶν ἡγεμώνων,

Ὅλη ἡ cuadrilla σταματᾷ πρὸ τοῦ βασιλικοῦ θεωρείου καὶ χαιρετᾷ. Ὁ δήμαρχος νεύει ὅτι εἰμποροῦν νὰ ἀρχίσουν. Ἀπὸ τοῦ θεωρείου ρίπτεται εἰς τὸ στάδιον ἡ κλεὶς τοῦ Toril, ὅπου εἶνε κλεισμένοι οἱ ταῦροι. Φύλαξ τις τοῦ *Κίρκου* τὴν λαμβάνει καὶ τὴν παραδίδει εἰς τὸν θυρωρόν, ὅστις τοποθετεῖται πλησίον τῆς θύρας ἕτοιμος ν' ἀνοίξῃ. Ὁ ὅμιλος τῶν toreros διαλύεται, οἱ espadas πηδοῦν ἐκεῖθεν τοῦ περιφράγματος, οἱ capeadores διασκορπίζονται ἀνὰ τὸ στάδιον κινοῦντες τὰς ἐρυθρὰς καὶ κιτρίνας capas (χλαμύδας), τινὲς τῶν picadores ἀποσύρονται ἀναμένοντες τὴν σειράν των, οἱ λοιποὶ κεντοῦν τὸν ἵππον καὶ τοποθετοῦνται ἀριστερὰ τοῦ Toril, εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι περίπου βημάτων ὁ εἷς ἀπὸ τοῦ ἄλλου, μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὸ περίφραγμα καὶ τὸ δόρυ ἐπὶ τῆς δορατοδόκης.

Εἶνε στιγμὴ συγκινήσεως καὶ ἀνεκφράστου ψυχικῆς ἀγωνίας. Ὅλα τὰ βλέμματα εἶνε προσηλωμένα ἐπὶ τῆς θύρας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἐξέλθῃ ὁ ταῦρος. Ὅλαι αἱ καρδίαι πάλλονται. Σιγὴ βαθεῖα βασιλεύει καθ' ὅλον τὸν *Κίρκον*. Δὲν ἀκούεται ἄλλο ἢ ὁ μυκηθμὸς τοῦ ταύρου προχωροῦντος ἀπὸ περιφράγματος εἰς περίφραγμα, ἐν τῇ σκοτίᾳ τῆς εὐρείας εἰρκτῆς του, οἱονεὶ κραυγάζων — Αἷμα! Αἷμα! — Οἱ ἵπποι τρέμουν, οἱ picadores ὠχριοῦν. Ἀκόμη μία στιγμή. Ἠχεῖ ἡ σάλπιγξ, ἡ θύρα ἀνοίγει, εἰς ταῦρος μέγας ἐξορμᾷ εἰς τὸ στάδιον. Φοβερὰ κραυγή, ἐξελθοῦσα αἴφνης ἐκ δέκα χιλιάδων στομάτων, τὸν ὑποδέχεται. Ἡ αἱματοχυσία ἄρχεται.

Ἀ! Τί κακὸν πρᾶγμα νὰ εἶνε κανεὶς ὀλιγόψυχος! Ὠχρότης θανάτου καλύπτει τὰ πρόσωπα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν.

Ἐγὼ ἐνθυμοῦμαι πολὺ συγκεχυμένως πᾶν ὅ,τι συνέβη κατὰ τὰς πρώτας στιγμάς. Δὲν εἰξεύρω ποῦ εἶχον τὸν νοῦν μου. Ὁ ταῦρος ὥρμησε κατὰ τοῦ πρώτου picador, ἔπειτα ὠπισθοχώρησε, ἐπανέλαβε τὸν δρόμον καὶ ὥρμησε κατὰ τοῦ δευτέρου. Ἐπηκολούθησε πάλιν, δὲν ἐνθυμοῦμαι. Ἐκεῖθεν μετὰ μίαν στιγμὴν ὁ ταῦρος ὥρμησε κατὰ τοῦ τρίτου, ἔπειτα ἔτρεξεν εἰς τὸ μέσον τοῦ σταδίου, ἐστάθη καὶ παρετήρησε.

Παρετήρησα καὶ ἐγὼ καὶ ἐκάλυψα τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν μου.

Ὅλον τὸ μέρος τοῦ σταδίου, τὸ ὁποῖον εἶχε διατρέξει ὁ ταῦρος, ἦτο ποτισμένον μὲ αἷμα. Ὁ πρῶτος ἵππος ἔκειτο κατὰ γῆς, μὲ τὴν γαστέρα ξεσχισμένην καὶ τὰ σπλάγχνα ἔξω· Ὁ δεύτερος φέρων εὑρεῖαν πληγὴν εἰς τὸ στῆθος, ἐξ ἧς ἔρρεεν ἄρθονον αἷμα ἐταλαντεύετο ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ. Ὁ τρίτος ὁποῖος εἶχε πέσει κάτω προσεπάθει νὰ ἀνεγερθῇ.

Οἱ chulos, τρέξαντες ἐν σπουδῇ, ἐβοήθουν τοὺς picadores νὰ ἐγερθοῦν, ἀφῄρουν τὸ ἐφίππιον καὶ τοὺς χαλινοὺς ἀπὸ τὸν νεκρὸν ἵππον, προσεπάθουν νὰ ἀνεγείρουν τὸν πληγωμένον. Ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ *Κίρκου* ἀντήχουν καταχθονιαι κραυγαί! Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὕτως ἀρχίζει τὸ θέαμα.

Οἱ πρῶτοι δεχόμενοι τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ταύρου εἶνε οἱ picadores Τὸν περιμένουν ἀκλόνητοι, καὶ τῷ ἐμπήγουν τὸ δόρυ μεταξὺ κεφαλῆς καὶ τραχήλου, καθ' ἣν στιγμὴν αὐτὸς κύπτει ὅπως κτυπήσῃ διὰ τῶν κεράτων τὸν ἵππον.

Σημειωτέον ὅτι τὸ δόρυ δὲν ἔχει ἢ μικρὰν αἰχμήν, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἀνοίξῃ βαθεῖαν πληγήν, οἱ δὲ picadores ὀφείλουν διὰ τῆς ἰσχύος τοῦ βραχίονος νὰ κρατοῦν τὸν ταῦρον μακρὰν καὶ νὰ σώσουν τὸν ἵππον.

Χρειάζεται ἀκρίβεια ὁράσεως, βραχίων χαλύβδινος καὶ καρδία ἀτρόμητος. Δὲν ἐπιτυγχάνουν πάντοτε· ἀπεναντίας μάλιστα τὰς περισσοτέρας φορὰς ἀποτυγχάνουν, καὶ ὁ ταῦρος ἐμπήγει τὰ κέρατα εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου καὶ ὁ picador πίπτει κατὰ γῆς.

Τότε προσέρχονται οἱ capeadores οἵτινες ἐνῷ ὁ ταῦρος ἀποσπᾷ τὰ κέρατα ἀπὸ τῶν σπλάγχνων τοῦ θύματός του κινοῦν τὰς capas πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ἀποσποῦν τὴν προσοχήν του, κατορθόνουν νὰ καταδιωχθοῦν ὑπ' αὐτοῦ καὶ οὕτω σώζουν τὸν πεσόντα ἱππέα, τὸν ὁποῖον τρέχουν νὰ βοηθήσουν οἱ chulos, ἐπαναθέτοντες αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἐὰν οὗτος ἀντέχῃ ἀκόμη. ἢ μεταφέροντες αὐτὸν εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἐὰν ἐθραύσθη ἡ κεφαλή του.

[1]. Οἱ ὡπλισμένοι διὰ σπάθης.
[2]. Οἱ ρίπτοντες τὰ ἀκόντια.
[3]. Οἱ ἐρεθίζοντες τοὺς ταύρους διὰ τῆς κινήσεως ἐρυθρῶν καὶ κιτρίνων χλαμύδων, ἃς capas ἀποκαλοῦσιν.
[4]. Οἱ ὡπλισμένοι διὰ δόρατος.

Σ. Μ.

Ὁ ταῦρος, ἀκλόνητος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταδίου, μὲ τὰ κέρατα αἱματωμένα, ἀσθμαίνων, παρετήρει πέριξ ὡς νὰ ἔλεγε : — Σᾶς ἀρκεῖ ;

[Ἕπεται συνέχεια.]

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ

ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Ἡ Ἑλένη ἔστη ὀρθία ἀπέναντι τῶν Παρισίων, ἐνῷ ἡ θεία Φαιτὴ ἀπήρχετο ἐν τῷ μέσῳ τῶν τύμβων ψιθυρίζουσα τὰς προσευχάς της· ἡ χιὼν εἶχε παύσει νὰ πίπτῃ καὶ αἱ τελευταῖαι νιφάδες προσέπιπτον μετὰ μεγάλης βραδύτητος ἐπὶ τῶν στεγῶν.

Ἐντὸς τοῦ χειμερινοῦ αὐτῆς ἐπανωφορίου, μὲ τὰς χεῖρας κεχωσμένας ἐντὸς τῶν ἀκροχειρίδων της, ἡ Ἑλένη ὠνειροπόλει· μία μόνη σκέψις ἐπανήρχετο εἰς τὸν νοῦν της, ὡς ἠχώ. Εἶχον ἓν παιδίον, μικρὰν κόρην, κοκκίνην καὶ παχεῖαν· καὶ τὴν ἔβλεπεν εἰς τὴν ἀξιολάτρευτον ἡλικίαν, καθ' ἣν καὶ ἡ Ἰωάννα ἤρχιζε νὰ ὁμιλῇ· αἱ μικραὶ κόραι εἶνε τόσον εὔμορφαι, ὅταν φθάσωσι τοὺς δεκατέσσαρας μῆνας, καὶ ἠρίθμει διὰ τῶν δακτύλων δεκατέσσαρας· εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ εἴπωμεν δύο ἔτη σχεδόν, κρατοῦσα λογαριασμὸν καὶ διὰ τὰ κατόπιν.

Μετὰ ταῦτα ὠνειροπόλησε περὶ τῆς Ἰταλίας, περὶ τοῦ ἰδεώδους αὐτοῦ τόπου, ἔνθα οἱ ἐρασταὶ περιεπάτουν κατὰ τὰς ἀρωματώδεις νύκτας ἐνηγκαλισμένοι. Ὅτι ὁ Ἔρρικος καὶ ἡ Ἰουλία ἐβάδιζον πρὸ αὐτῆς, ἐν τῇ λάμψει τῆς ἀργυρᾶς σελήνης, ὅτι ἠγαπῶντο ὡς σύζυγοι, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπῆρξαν ἐρασταί, ὅτι εἶχον μικρὰν κόρην ροδοκόκκινον καὶ παχουλήν, τῆς ὁποίας τὰ γυμνὰ μέλη ἐγελοῦσαν εἰς τὸν ἥλιον, ἐνῷ αὐτὴ προσεπάθει νὰ ψιττακίσῃ ἀκαταλήπτους λέξεις, τὰς ὁποίας ἡ μήτηρ της θὰ κατέπνιγε ὑπὸ τὰ φιλήματά της.

Καὶ ἐσκέπτετο περὶ πάντων τούτων, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται ὀργήν τινα, μὲ τὴν καρδίαν ἤρεμον, ἐπεκτείνουσα περιπλέον τὴν ἀταραξίαν της ἐν τῇ σκυθρωπότητί της· ἡ θέσις τοῦ ἡλίου εἶχε διαφύγει τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ περιήγαγε τὰ βραδέα βλέμματά της ἐπὶ τῶν Παρισίων, τῶν ὁποίων ὁ χειμὼν ἐκρυστάλλωσε τὸ σῶμα.

Οἱ μαρμάρινοι κολοσσοὶ ἐφαίνοντο ὑπνώττοντες ἐν τῇ κυριάρχῳ ἠρεμίᾳ τῆς ψυχροτητός των, ὡς τὰ ἄτονα μέλη παλαιᾶς ἀλγηδόνος, τὰ ὁποῖα δὲν αἰσθάνονται πλέον.

Κυανῆ τις ὀπὴ εἶχε σχηματισθῆ ὑπεράνω τοῦ Πανθέου. Ἐντοσούτῳ, αἱ ἀναμνήσεις της αὐταὶ ἀπεμακρύνοντο τοῦ νοῦ της μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου καὶ ἔζησεν ἐν μεγίστῃ ἀναισθησίᾳ ἐν Μασσαλίᾳ.

Πρωΐαν τινά, διερχομένη τὴν ὁδὸν τῶν Petites Maries, κατελήφθη ὑπὸ λυγμῶν ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς παιδικῆς αὐτῆς κατοικίας. Ἦτο ἡ τελευταία φορά, καθ' ἣν εἶχε κλαύσει. Ὁ κύριος Ραμβῶδος ἤρχετο συχνὰ καὶ αὐτὴ τὸν ἠσθάνετο περὶ αὐτήν, ὡς προστασίαν· δὲν τῆς ἀπῄτει οὐδέν, δὲν ἤνοιγε ποτὲ τὴν καρδίαν του, ὅπως τῇ ὁμιλήσῃ. Περὶ τὸ τέλος τοῦ φθινωπόρου παρετήρησεν αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ ἑσπέραν τινὰ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρυβρέκτους, κατεχόμενον ὑπὸ ὑπερβολικῆς θλίψεως. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἀδβᾶς Γιοῦδος, εἶχεν ἀποθάνει· ἤρχισε καὶ αὐτὴ νὰ τὸν παρηγορῇ· βαθμηδὸν ἡ θλῖψις των κατεπραύνθη, ἂν καὶ πάντοτε τὸν ἐνεθυμοῦντο.

Τέλος ἤρχισε καὶ αὐτὴ νὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὴν ἐπίμονον ἀπαίτησιν αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας αὐτὸς ἔζη· Ἐπειδὴ τὸ πάθος αὐτοῦ διετηρεῖτο ἀκμαῖον, ἐκείνη δὲν εὕρισκε λόγους νὰ ἀρνηθῇ· τῇ ἐφαίνετο τοῦτο ἀρκετὰ ἔντιμον καὶ ὑπεσχέθη, ὅτι ὡς τὸ πένθος αὐτῆς θὰ ἔληγεν, ἤθελον τελέσει τοὺς γάμους των μετὰ τοῦ κυρίου Ραμβῶδου· αἱ χεῖρες τοῦ γηραιοῦ φίλου της ἔτρεμον ἐκ τρυφερότητος. Ἐφ' ὅσον ἐκείνη ἤθελεν, αὐτὸς ἦτο ἠναγκασμένος νὰ περιμένῃ καὶ ἐπὶ μῆνας ἀκόμη· μόνον ἓν νεῦμα της ἤρκει. Ἐνυμφεύθησαν πρὶν ἢ λήξῃ τὸ πένθος· τὴν ἑσπέραν τῶν γάμων καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἠσπάσθη τοὺς γυμνούς της πόδας, τοὺς ὡραίους αὐτῆς ἀγαλματίνους πόδας, ἔχοντας τὴν λευκότητα μαρμάρου, καὶ ἡ ζωή της ἤρχισε νὰ διαρρέῃ καὶ αὖθις.

Ἐφ' ὅσον τὸ κυανοῦν χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ, κατελάμβανε τὸν ὁρίζοντα, ἡ ἐξέγερσις τῆς μνήμης αὐτῆς διετέλει εἰς ἔκπληξιν· ἦτο λοιπὸν τρελλὴ κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς ἔτους. Σήμερον, ὅταν πλέον ἀπεμάκρυνεν ἀφ' ἑαυτῆς τὴν γυναῖκα, ἥτις εἶχε ζήσει περὶ τὰ τρία ἔτη ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς ὁδοῦ Vineuse ἐφαντάζετο ὅτι αἱ περὶ ἐκείνης κρίσεις ἀπέβλεπον πρόσωπόν τι ξένον, τοῦ ὁποίου ἡ διαγωγὴ τὴν ἐπλήρου ἀπὸ καταφρόνησιν καὶ ἔκπληξιν. Τί παραδοξος ἀνοησία ! τί κακὸν ἀποτρόπαιον καὶ τυφλὸν ὡς ὁ κεραυνός, αὐτὴ δὲν τὸ εἶχε διόλου προκαλέσει, ἔστη ἥσυχος, κεκρυμμένη ἐν τῇ ἀφανεῖ γωνίᾳ της, θνήσκουσα ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς θυγατρός της. Ἡ ὁδὸς ἐξετείνετο ἐνώπιόν της, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τῆς διεγείρῃ τὴν παραμικρὰν περιέργειαν, οὔτε τὴν ἐλαχίστην ἐπιθυμίαν· ἀφῆκε στεναγμόν τινα καὶ ὠλίσθησε κατὰ γῆς· καὶ κατὰ τὴν ὥραν ἀκόμη ταύτην δὲν ἠσθάνετο τίποτε· μήπως ἡ ὕπαρξίς της δὲν τῇ ἀνῆκε ; μήπως ἄλλο πρόσωπον ἐνήργει ἀντ' αὐτῆς ; ἦτο ποτὲ δυνατόν ; αὐτὴ νὰ διαπράττῃ τοιαῦτα ;

Εἶτα μέγα ψύχος εἰσεχώρει εἰς τὰ μέλη της. Ἡ Ἰωάννα αὐτῆς κεκαλυμμένη μὲ ρόδα ἀπέπτη καὶ ἐν τῇ ἀπονάρκωσει τῆς θλίψεώς της ἀπεκαθίστατο μᾶλλον ἤρεμος, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται οὐδεμίαν ἐπιθυμίαν οὔτε περιέργειαν, ἀκολουθοῦσα τὸ αὐτὸ βραδὺ βάδισμά της ἐπὶ ὁδοῦ εὐθυτάτης· ἡ ζωὴ αὐτῆς ἀνελάμβανε μὲ τὴν σώφρονα γαλήνην της καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν γυναικὸς ἐναρέτου.

Ὁ κύριος Ραμβῶδος ἐπροχώρησεν ὀλίγον μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀποσπάσῃ αὐτὴν ἀπὸ τὴν σκυθρωπὴν αὐτῆς στάσιν, ἀλλ' ἐκείνη διὰ χειρονομίας τινὸς τῷ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν της νὰ τὴν περιμείνῃ ἀκόμη. Εἶχε προσεγγίσει ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων καὶ ἐθεᾶτο πρὸς τὰ κάτω

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀλάλου ἵσταντο πολλαὶ ἅμαξαι παρατεταγμέναι ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν καταλευκοι, οἱ ἵπποι κεκαλυμμένοι ἀπὸ χιόνα ἐφαίνοντο ὡς ἀποκρυσταλλωμένοι ἐκεῖ πρὸ πολλοῦ. Οἱ ἱπποκόμοι ἔμενον πλησίον ἀκίνητοι, περιτετυλιγμένοι ἐντὸς τῶν μανδυῶν αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ ἄλλαι ἀκόμη ἅμαξαι ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἐπροχώρουν μετὰ κόπου· οἱ ἵπποι ὠλίσθαινον καὶ ἐξέτεινον τοὺς λαιμούς των, ἐνῷ οἱ ἡνίοχοι, κατερχόμενοι τοὺς ἐλάμβανον ἐκ τῶν χαλινῶν βλασφημοῦντες καὶ παρετήρουν ὄπισθεν τῶν ὑέλων τὰς ἀνυπομονούσας φυσιογνωμίας τῶν ἐπιβατῶν, ἐξηπλωμένων ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων, ἠναγκασμένων νὰ διατρέξωσιν εἰς τρία τέταρτα τῆς ὥρας διάστημα μόνον δέκα λεπτῶν. Τὸ ἐκ χιόνος ὑπόστρωμα ἐξηφάνιζε τὸν παραγόμενον ἦχον ἐκ τροχῶν καὶ μόνον αἱ φωναὶ ἀντήχουν ἐν τῇ νεκρικῇ ταύτῃ ἠρεμίᾳ τῶν ὁδῶν.

Καὶ ἡ Ἑλένη ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτὴν ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὸν Ἔρρικον. Ἐπὶ ἓν ἔτος τὸν ἔβλεπε σχεδὸν καθ' ἑκάστην· ἦτο εὐχαριστημένος νὰ μένῃ πλησίον της ἐπὶ ὥρας, ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους νὰ ἐγγίζῃ τὰ γόνατά της καὶ νὰ συνομιλῇ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπάνω της. Καὶ ἐν τούτοις ἐσκέπτετο ὅτι δὲν τὸν ἐγνώριζε· μίαν μόνον ἑσπέραν παρεδόθη εἰς αὐτὸν καὶ ἠλώθη. Ἐπεθύμει νὰ μὴ τὸν ἐγνώριζε καὶ κατέβαλεν ἀνυπέρβλητον ἀγῶνα, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ δύναται νὰ ἐννοήσῃ πόθεν προῆλθεν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. διατί νὰ εὑρίσκεται πλησίον της ; τί εἶδους ἄνθρωπος ἦτο αὐτός, εἰς τὸν ὁποῖον ἠναγκάσθη νὰ

ὑποκύψῃ αὐτή, ἥτις θὰ ἐπροτίμα μᾶλλον νὰ ἀποθάνῃ, ἢ νὰ ὑποκύψῃ; Αὐτὴ τὸν ἠγνόει καὶ ἠσθάνετο παραζάλην, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκλονεῖτο τὸ λογικόν της· κατὰ τὴν τελευταίαν ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἦτο δι' αὐτὴν ξένος. Εἰς μάτην προσεπάθει νὰ συλλέξῃ μικρά τινα καὶ διεσπαρμένα γεγονότα, λόγους, πράξεις καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι περὶ αὐτοῦ ἐνεθυμεῖτο.

Ἠγάπα τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον του καὶ ὑπεμειδία μὲ τὸ λεπτόν της ὕφος. Ἐτήρει τὴν ἀληθῆ συμπεριφορὰν ἀνθρώπου εὖ ἠγμένου, κατόπιν ἤρχετο εἰς τὴν μνήμην της τὸ πυρίφλεκτον πρόσωπόν του καὶ αἱ ἐξ ἡδυπαθείας κινούμεναι χεῖρές του· παρῆλθον ὀλίγαι ἑβδομάδες καὶ τὸν εἶχε πλέον λησμονήσει ἐξηφανίσθη, ἀνηρπάγη ἀπὸ τὴν μνήμην της, καὶ κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνθυμηθῇ εἰς ποῖον μέρος κατ' ἀρχὰς τῷ εἶχεν ὁμιλήσει· ἀπῆλθε καὶ ἡ σκιά του συναπῆλθε μετ' αὐτοῦ καὶ ἡ ἱστορία των δὲν εἶχεν οὐδεμίαν συνέπειαν· δὲν τὸν ἀνεγνώριζε πλέον.

Ἐπὶ τῆς πόλεως οὐρανὸς γαλανός, χωρὶς τινα κηλῖδα, ἀνεπετάννυτο.

Ἡ Ἑλένη ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν κεχαυνωμένη, ὡς ἐκ τῶν ἀναμνήσεων καὶ εὐτυχὴς διὰ τὴν τοιαύτην καθαριότητα. Ἔκλινε δὲ τὸ κυανοῦν χρῶμα μᾶλλον πρὸς τὸ ὠχρόν, ἢ ὀρθότερον εἰπεῖν, ὡμοίαζεν ἀντανάκλασιν κυανῆν ἐν τῇ λευκότητι τοῦ ἡλίου· ὁ ἥλιος χαμηλὰ ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος εἶχεν ἀργυρὰν λάμψιν· ἐφώτιζε χωρὶς νὰ θερμαίνῃ ἐν τῇ ἀνταναχλάσει τῆς χιόνος· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παγεροῦ ἀνέμου· τότε ἡ Ἑλένη δι' ἐσχάτην φορὰν περιήγαγε τὰ βλέμματά της ἐπὶ τῆς ἀπαθοῦς καὶ ἠρέμου πόλεως, ἥτις καὶ αὐτὴ τῇ ἦτο ἄγνωστος· τὴν ἐπανεύρισκεν ἥσυχον καὶ ὡς ἀθάνατον ἐντὸς τῆς χιόνος, παρομοίαν ὡς τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει, τοιαύτην, ὁποίαν τὴν ἔβλεπε καθ' ἑκάστην ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη.

Οἱ Παρίσιοι δι' αὐτὴν ἦσαν πλήρεις ἐκ τοῦ παρελθόντος της· ἦσαν πάντοτε μεθ' ἑαυτῆς καὶ εἶχον καὶ αὐτοὶ μετ' ἐκείνης ἀγαπήσει τὴν Ἰωάνναν, ἡ ὁποία ἐξακοντίζουσα τὰ βλέμματα ἐπὶ τῶν Παρισίων ἐξέπνευσεν· ἀλλ' ὁ σύντροφος αὐτὸς τῶν παλαιῶν ἡμερῶν της ἐφύλαττε τὴν ἀταραξίαν τοῦ γιγαντώδους προσώπου του, χωρὶς νὰ ἐκφράζῃ οὐδένα οἶκτον, σιωπηλὸς μάρτυς τῶν δακρύων καὶ τῶν γελώτων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ Σηκουάνας ἐφαίνετο νὰ κυλίῃ τὰ κύματά του· ἐξελάμβανε δὲ αὐτὸν ἄλλοτε ἄλλον, κατὰ τὰς ὥρας ὅπου εἶχεν, ἀγριώτερον τέρατος ἢ ἀγαθώτερον ἄγγελου· σήμερον ἐφαίνετο ὅτι τὴν ἠγνόει διὰ παντός, ἀδιάφορος καὶ πλατύς, ἐξακολουθῶν νὰ κυλύῃ τὰ ρεύματά του, ἐκφράζοντα τὴν ζωήν. Ὁ κύριος Ραμβῶδος ἔθιξε τὸν ὦμον της ἐλαφρῶς, ὑποδεικνύων αὐτῇ ὅπως ἀναχωρήσουν· καὶ μὲ φυσιογνωμίαν τεθορυβημένην καὶ ἀνήσυχον ἐψιθύρισε:

— Μὴ λυπῆσαι.

Ἐγνώριζε τὸ πᾶν καὶ δὲν εὗρε παρὰ μόνον αὐτὸν τὸν λόγον· ἡ κυρία Ραμβώδου τὸν παρετήρησε καὶ κατεπραΰνθη· εἶχε δὲ αὕτη τὸ πρόσωπον ἐρυθρὸν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διαλάμποντας· ἤδη εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ἐκ τῶν ἀναμνήσεών της καὶ ἡ ὕπαρξίς της ἀνεζωογονεῖτο καὶ αὖθις.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἐὰν ἔκλεισα τὸ μεγάλον κιβώτιον, ἐψιθύρισεν.

Ὁ κύριος Ραμβῶδος ὑπεσχέθη νὰ βεβαιωθῇ περὶ αὐτοῦ· τὸ τραῖνον ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ κατὰ τὴν μεσημβρίαν. Εἶχον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον, θὰ περιεδιάβαζον εἰς τὰς ὁδούς, ἡ ἅμαξά των δὲν θὰ ἐβράδυνε πλειότερον τῆς μιᾶς ὥρας· ἀλλ' αἰφνιδίως ἐξεφώνησεν:

— Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐλησμόνησες τὰ ἐργαλεῖα διὰ τὸ ψάρευμα.

— Ὦ! βέβαια, ἀνέκραξε καὶ αὐτὴ ἐκπεπληγμένη καὶ δυσηρεστημένη διὰ τὴν ἀσθενῆ αὐτῆς μνήμην, ἔπρεπε νὰ τὰ προμηθευθῶμεν ἀπὸ χθές.

Ἦσαν ταῦτα ῥάβδοι λίαν εὐχερεῖς, τῶν ὁποίων τὸ ὁμοιότυπον δὲν εὑρίσκετο ἐν Μασσαλίᾳ· ἐνῳκίασαν κατοικίαν τινὰ πλησίον τῆς θαλάσσης, μικρὰν οἰκίαν ἐξοχικήν, ἔνθα εἶχον ἀποφασίσει νὰ διέλθωσι τὸ θέρος.

Ὁ κύριος Ραμβῶδος παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του καὶ προσέθηκεν ἀφοῦ ὅτι θὰ μετέβαινον εἰς τὸν σταθμόν, θὰ εἶχον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ προμηθευθῶσι τὰ ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα ἤθελον περιδέσει μετὰ τῶν ἀλεξιβροχίων των καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεχώρησαν, βαδίζοντες ἐπὶ τῶν τάφων.

Τὸ κοιμητήριον ἦτο κενὸν καὶ δὲν ἀφῆκαν εἰμὴ τὰ ἴχνη τῶν βημάτων αὐτῶν ἐπὶ τῆς χιόνος.

Ἡ Ἰωάννα νεκρά, θὰ ἀνεπαύετο μόνη ἀπέναντι τῶν Παρισίων αἰωνίως.

[*Κατὰ μετάφρασιν* ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, *ἰατροῦ*.

ΤΕΛΟΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ

— Καλῶς τὰ χαίρεστε! τοὺς κάνω.

Σηκώθηκαν καμπόσοι, ἄλλοι μῶδωκαν τὸ χέρι τους, καὶ ὅλοι μὲ καλοσωρήσανε κἄπως 'μουδιασμένα. Ἔδειχναν μὲ τὴν ὄψι τους πῶς ἂν ἔλειπα ἀκόμα 'ς τὸ ταξεῖδι δὲ θὰ τοὺς κακοφαίνονταν πολύ. Μὲ μιὰ ματιὰ τὰ μυρίστηκα καὶ τἄχασα. Τὰ μάτια μου ἐζήτησαν γρήγωρα τὴ Ρούσω. Ἐκάθονταν ἀντικρὺ 'ς τὸ τσέλλιγγα σὰ βρεμένη γάτα, καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια ἅμα μ' ἀντίκρυσε. Ἄναψε ὁ γιαλὸς καὶ κάησαν τὰ ψάρια. Κἄτι τι ἐμπῆκε 'ς τὸ κεφάλι μου σὰν σέρσιγκας, κ' ἐγύριζε, κ' ἐγύριζε τὸ μυαλό μου σὰν τὴ φτερωτὴ 'ς τὸ μύλο, ἡ καρδιά μου βαρειὰ γύφτικη 'ς τὰ στήθια μου, καὶ τὰ μάτια μου ἔβγαναν φωτιές.

Ὄρ' ὀνειρεύομαι! ἢ ξυπνὸς εἶμαι, ἐστοχάστηκα. Δὲ χάνω καιρό, ἴσα σιμώνω πρὸς τὴ Ρούσω, καὶ τῆς λέω, τί κάνει; τί ἔχει; μὴν ἀρώστησε, δὲν ἤξερα τί ἔλεγα.

— Καλά 'μαι... δὲν ἀρρώστησα, μ' ἀποκρίθηκε δὲ βαρύγνωμα.

Ἔ! τότε τὰ κατάλαβα ὅλα. Ἄναψα, δὲν ἔβλεπα μπροστά μου ἄλλο ἀπὸ μαυράδια... μαυράδια... Ἔσυρα τὸ χέρι 'ς τὸ σελάχι, βγάνω τὸ κουμποῦρι, φωτιὰ τῶχω τοῦ τσέλιγγα, δὲν ἔπιασε... Μ' ἀδράχνουν ὅλοι. μοῦ παίρνουν τὸ κουμποῦρι, μὲ σέρνουν κάτω 'ς τὸ πηγάδι, μοῦ ρίχνουν νερὸ κατακέφαλα, σὰν νἄμουνα μεθυσμένος. Ἐφώναζα σὰν τὸ λύκο, ἀφῆστέ με! ὄρ' ἀφῆστέ με!... Μ' ἄφηκαν, κ' ἐτραβήχθηκαν ἀγάλι' ἀγάλια, καὶ μὲ παραμόνεβαν 'ς τὸ σκοτάδι. Ἡ νύχτα ἦταν κρύα, παταγομένη, νύχτα ἀνοιξιάτικη· ὁ ἀγέρας τοῦ βουνοῦ μ' ἐδρόσισε λιγάκι κ' ἀνάδωκα. Τραβάω ἴσα 'ς τὴ στάνη μου, ἡ γρηὰ ἔλειπε μὲ τὰ γίδια πέρα. Κάθουμαι σ' ἕνα λιθάρι, 'ς τὴν ἴδια μεριά, ἐκεῖ ποὖχαμε καθήσῃ τόσες φορὲς πλάϊ πλαϊ μὲ τὴ Ρούσω. Χίλια παληὰ πράμματα λησμονημένα τόσο καιρὸ μοῦ γύριζαν 'ς τὸ μυαλό μου ἐκείνη τὴ στιγμή, καὶ σ' ὅλ' αὐτὰ ἔβλεπα τόρα ἕνα παληοτσέλιγγα νὰ μοῦ παίρνῃ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά μου τὴ Ρούσω. Ἔβαλα 'ς τὰ χέρια μου τὸ κεφάλι μου κ' ἔκλαψα σὰν μωρὸ παιδί. Σὲ λίγο ἤρθα 'ς τὰ σέστα μου, ἡ νύχτα εἶχε τραβήξῃ 'ς τὴν ἀστροφεγγιὰ ἐφαίνονταν κάτω ἡ στάνη τοῦ μπάρμπα Γιάννη μιὰ χαρά, καὶ χαρωπὰ τραγούδια ἀντηχοῦσαν ἀπὸ 'κεῖ κάτου. Ξαναναψα, μιὰ φωνὴ μῶλεγε μέσα μου νὰ τραβήξω κάτω· κρατήθηκα κ, ἐφώναζα μονάχα σὰν τρελλὸς μέσα 'ς τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας: Ρούσω! Ρούσω! Ρούσω... Ποῦ νὰ μ' ἀκούσῃ κανείς, ποῦ νὰ μ' ἀκούσῃ ἡ Ρούσω!... Ἄχ!

θρέψε τὸ φίδι τὸ χειμῶνα νὰ σὲ φάῃ τὸ καλοκαῖρι . . .

Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες λαχαίνω τὴ Ρούσω 'ς τὸ ποτάμι πῶπλυνε. Ἄχ! πόσες φορὲς προτίτερα τὴν ἔβλεπα ἐκεῖ σκυμμένη ὁλημερὶς 'ς τὸ νερό, ποῦ λεύκαινε τὰ σκουτιά, κ' ἐγὼ βοσκοῦσα τὰ πρότα παραπέρα. Ἦταν φανερὰ πειὰ πῶς ἡ Ρούσω ἀρρηβωνιάζονταν τὸ τσέλιγγα. Ὅλοι τῶλεγαν, ἐκεινὲς τὲς μέρες, τ' ἄρεσε πολὺ τοῦ τσέλιγγα, θὰ τὴν πάηνε λέει ἡ βλάχα του ζαφνικὰ 'ς τὸ χωριό του. Μιὰ τέτοια τύχη δὲν ἔτυχε σὲ καμμὰ ἄλλη 'ς τὸν τόπο μας, κ' ὅλοι τὴν φθονοῦσαν τὴ Ρούσω. Γιὰ! ὁ μπάρμπα-Γιαννης, λέγανε, μ' ἑκατὸ πρότα παίρνει γίλια! Ἡ Ρούσω εἶχ' ἕνα καμάρι τόρα, ποῦ δὲ κρένονταν! Τὴν ἐσίμωσα, τὴν βλέπω ἔτσι παχουλή, παχουλή, μ' ἐκεῖνα τὰ κρινομάγουλά της, μ' ἐκεῖνα τὰ μυγδαλωτὰ ματια της, κ' ἐθάρρεψα πῶς ἡ γῆς ἔτρεμε 'ς τὰ πόδια μου. Ρούσω! τῆς λέω, ἀγάλι' ἀγάλια· δὲν ἄκουσε. Ἐπῆγα κοντήτερα, ἐστάθηκα μπροστά της. Τὸ ποτάμι ἐκυλοῦσε βογκῶντας τριγύρω 'ς τὰ παχουλά της πόδια, λίγα ροῦχα ἦταν ἀπλωμένα 'ς τὰ πλατάνια καὶ 'ς τὲς δάφνες, κἄνας λαγὼς ἔφευγε τρομασμένος πέρα 'ς τὸ λόγκο, ψυχὴ δὲ φαίνονταν γύρω, μονάχα ἡ τριγόνες κατέβαιναν νὰ πιοῦνε νερὸ κοπάδια, κοπάδια 'ς τὸ ποτάμι.

— Γειά σου τῆς λέω, δυνατώτερα.

Ἐγύρισε κατ' ἐπάνω μου τὰ μάτια της, κ' ἐκατακοκλίνησε ὅλη.

— Νὰ μὴν σ' ἀφήσῃ ἡ γειά σου, μοῦ κάνει, κ' ἔσκυψε τὸ κεφάλι της κάτω, καὶ σήκωσε τὸν καπόνα 'ς τὸν ἀέρα.

Πειράχθηκα, κ' ἡ καρδιά μου ἔλυωσε μέσα μου σὰν μολύβι 'ς τὴ φωτιά.

— Τι σῶκαμα, καὶ μὲ παραπέρνεις; τῆς λέω μὲ παράπονο, τί σῶκαμα, Ρούσω μου;..

Οὔτε μιλλιά, οὔτε κρίσι. Ἄχ! πῶς εἶχ' ἀλλάξῃ, πῶς εἶχ' ἀλλάξῃ ἡ Ρούσω ἐκείνη ποῦχα ἐμπρὸς 'ς τὰ μάτια μου, ἀπὸ τὴ Ρούσω πῶκλειε ἡ καρδιά μου. Ὅλος ὁ πόνος μῶσφιξε τὴ καρδιά μου, μιὰ φορὰ ἀκόμα σὰν ἐκείνη τὴ βραδυά, κ' ἐξανάκλαψα σὰν μωρὸ παιδί, ἀλλὰ προστά της, αὐτὴ τὴ φορά, κ' ἡ φωνή μου μέσα 'ς τὸ θρῆνό μου μόλις ἀκούονταν σβυσμένη:

— Τί σῶκαμα! τῆς ἔλεγα, τί σῶκαμα;...

Ἔσκασε τὰ γέλια, καὶ μοῦπε, στημένη ὁλόρθη μπροστά μου, ὡς τὰ γόνατα μέσα 'ς τὸ νερό, γελαστή, γελαστὴ ὅλη, μὲ τὰ μάτια της καρφωμένα ἀλλόκοτα ἐπάνω μου, σὰν νὰ μὴν ἤτανε δική μου, δική μου, σὰ νὰ μὴν τὴν εἶχα σφιξῃ μ' αὐτὰ τὰ χέρια τόσες φορὲς 'ς τὰ στήθια μου, σὰν νὰ μὴν εἶχα ἀκούσῃ κατάκαρδα, βαθειά, ἀπ' τὸ γλυκό της στόμα χίλιους ὅρκους ἀγάπης.

— Ἐκεῖος ποῦ θὰ μὲ πάρῃ, μοῦπε, δὲ 'προβολάει τοὺς ἀνθρώπους ποῦ τὸ φέρνει 'ς τὴ στάνη ὁ πατέρας μου, σὰν τίμιος ψωμοδότης.

Κ' ἐξανάσκασε τὰ γέλια καὶ μ' ἐκυττοῦσε μὲ περιφρόνησι μὲ τὰ ἴδια ἐκεῖνα μάτια, ποῦ μὲ χαΐδεβαν τόσο ἡμερωμένα ἐδῶ καὶ λίγο καιρό. Ἀπόμεινα κρύο μάρμαρο, τὰ δάκρυά μου ἐστρέφεψαν τότε, κ' ἐδάγκασα τὰ χείλη μου σφιχτά, σφιχτά.

— Ἄϊντε! μοῦ λέει, 'ς τὰ ὕστερα, κουτάθηκες, κακομοίρη, κύττα τὰ πρότα κάτου πᾶνε ἴσα 'ς τὸ νερό...

Μοῦρθε ἔστι νὰ πέσω μπροστά της τότε καὶ νὰ τὴν σφίξω 'ς τὴν ἀγκαλιά μου καὶ νὰ τῆς πῶ, δὲ πᾶνε 'ς τὸ διάολο, ὅλα, ὅλα καὶ τὰ πρότα κ' ἡ προκοπή τους, ἐγὼ ἐσένα, ἐσένα, θέλω μονάχα, ἐσένα τὴ ψυχή μου! τὴν ρίζα μου! Τ' ἀκοῦς! τ' ἀκοῦς! σὲ θέλω!... σὲ θέλω!.... Ἀλλ' ἔσκυψα τὸ κεφάλι μὲ καταπονεμένα τὰ στήθεια, κ' ἔφυγα χωρὶς νὰ πάρω ἀνασασμό, σὰν τὸν ἄνθρωπο, ποῦ τὸν πνίγει ἡ μόρα 'ς τὸν ὕπνο. Ἐσκάρησα τὰ πρότα κ' ἐτραβῆξα ἐμπρὸς χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ πηγαίνω, Ἡ κόλασι ὅλη ἔβραζε 'ς τὰ στήθια μου μὲ χίλιους διαόλους μέσα της. Ὅσοι μὲ βρίσκανε 'ς τὸ δρόμο μὲ καλημέραγαν, μὲ κουντροῦσαν, δὲν ἔνοιωθα Θυμᾶμαι εἶχ' ἀνάψῃ τόσο, ποῦχαν πεταχτῆ τόσο ὀξὺ τὰ μάτια μου, ποῦ ἕνα παιδάκι σὰν μ' εἶδε ξαφνικά, ἐτρόμαξε κ' ἔβαλε τὸ σκούξιμο. Γιὰ κακή του ὥρα νὰ! κ' ὁ τσέλιγγας μπροστά μου μὲ κἄνα δυὸ ἄλλους. Δὲν ἤξερα τί ἔκαμα τότε, αὐτή 'νε ἡ ἀλήθεια κ' ὁ θεὸς ἂς μὲ παιδέψῃ μιὰ μέρα. Θεὸς σχωρές τον τὸν μακαρίτη! Ἐχύθηκα ἀπάνω του, δὲ πρόφτασε ν' ἁπλώσῃ 'ς τὸ σελάχι του, τοῦ τὴν ἄναψα μὲ τὸ κουμποῦρι κατακέφαλα. Ξαπλώθηκε ἕνας λεβέντης ἀπὸ 'δῶ ὡς ἐκεῖ πέρα 'ς τὰ χορτάρια, δίχως μιλιὰ καὶ κρίσι, σὰν ξερριζωμένος πλάτανος...

— Οὔτε 'γώ! οὔτε σύ! θὰ τὴν πάρῃς, ἐμούγκρισα, κ' ἐτραβήχτηκα.

Τί τὰ θέλεις, ὁ ἄνθρωπος ἂν δὲν εἶνε θερίο, γίνεται πολλὲς φορές, ναί! γίνεται θερίο ἀνήμερο!... Ἐσὺ δὲ μπορεῖς νὰ τὸ καταλάβῃς καλὰ αὐτό, δὲ μπορεῖς. Ἔρχεται κἄτι ἐκείνη τὴν ὥραν καὶ σοῦ τυφλώνει τὰ μάτια, σοῦ κουρκουτιάζει τὸ λογικό, σ' ἀνάβει τὸ μυαλό, σοῦ βράζει τὸ αἷμα, καὶ καίεσαι, φλογίζεσαι ἀνάβεις ὅλος φωτιά, καὶ γυρέβῃς ν' ἀναψῃς μπροστά σου ὅ,τι βρεῖς, καὶ τὰ λιθάρια, καὶ τὰ βουνά, καὶ τὰ δένδρα ἀκόμα.

Μ' ἔπιασαν τὸ ἴδιο βράδυ οἱ σταυροτῆδες χωρὶς ἀντίστασι. Ὕστερα, ἔκαμα ἕξῃ μῆνες ὑπόδικος 'ς τὴ Λευκάδα, καὶ 'ς τὰ ὕστερα μ' ἀθώωσαν. Τὰ ξέρεις τὰ Ρουμαϊκα βρασμὸς ψυχῆς, λέει, πάει ὁ ἄνθρωπος σὰν τὸ σκυλὶ 'ς τ' ἀμπέλι... Οὔφ!... Ἀπὸ τότε δὲ θέλησα νὰ τὴν ξαναϊδῶ. Νὰ τὴν δῇς τὴν λυπᾶται ἡ ψυχή σου, πῶς κατήντησε. Δὲ θέλησε νὰ παντρεφτῇ κανένα. Εἶπε πῶς ἐκεῖνο ποῦθελε γι' ἄντρά της τὸν ἐσκότωσαν, καὶ θὰ ζήσῃ χήρα τὴ ζωή της. Μαυροφόρεσε καὶ χτυπιέται, μοιρολογιέται νύχτα, μέρα... Οὔφ!... Τ' εἴμαστε, τ' εἴμαστε, ὀρὲ βλάμη. . Καταδιαόλου γι' ἄνθρωπος, καταδιόλου!

Τόρα πολλὲς φορὲς ποῦ μὲ κράζεις τὸ βράδυ, εἶδες πῶς πηδάω τὴ φράχτη πάντα καὶ δὲ μπαίνω ποτέ μου ἀπὸ τὴν αὐλόπορτα; Τὸ κάνω αὐτὸ γιὰ νὰ μὴν βρῶ μπροστά μου καμμιὰ λυγερή. Μέρα δὲ μὲ βλέπεις κάτω 'ς τὴ στάνη, ἂν δὲ πέσῃ ὁ ἥλιος δὲ κατεβαίνω τὴ ράχι μὲ τὰ πρότα, σταλαζω ὁλημερὶς ἀπάνω 'ς τὰ κατσάβραχα, γιατὶ ἀπὸ τότε δὲ μπορῶ... δὲ μπορῶ νὰ δῶ γυναῖκα μπροστά μου... δὲ μπορῶ. Θὰ πῇς τ' εἶνε αὐτό! τί παραξενιὲς εἶν' αὐτές! ξέρω κ' ἐγώ;... Μονάχα τὴ νύχτα μ' ἀρέσει νὰ γυρνῶ 'ς τὸ κάμπο καὶ νὰ βλέπω μαυράδια... μαυράδια!... ἐμπρός μου, γιατί κ' ἡ καρδιά μου ὅλη εἶνε ἕνα βαθὺ τρισκότιδο. Ἡ βλαχοποῦλες ποῦ παίρνουν νερὸ 'ς τὸ πηγάδι πέρα, τὸ βράδυ, σὰν πηγαίνω νὰ ποτίσω τὰ πρόβατα μὲ βλέπουν νὰ φεύγω σὰν ξωτικὸ ἀπὸ 'μπροστά τους, καὶ μὲ λένε ἀγρίμι, ξεκαρδισμένες ἀπὸ τὰ γέλια κ' ὕστερα μὲ δείχνουν καὶ λένε, πῶς μὲ πιάνει τὸ αἷμα τοῦ τσέλιγγα, γιατί μὴ λησμονᾷς πῶς εἶμαι φονηᾶς! φονηᾶς!... Ἂς μὲ ποῦνε ὅ,τι θέλουνε, ὅλος ὁ κόσμος, ἀγρίμι καὶ πάλι ἀγρίμι, ἐγὼ δὲ μπορῶ νὰ δῶ γυναῖκα ἀπὸ τότε μπροστά μου . . . δὲ μπορῶ ..

Ὁ Νῖκος σηκώθηκε πειὰ 'ς τὰ ποδάρια του· νεκρικὴ σιγαλιὰ ἦταν χυμένη 'ς τὴ κάμαρα· εἶχε ἀφρισμένα τὰ χείλη, καὶ ἀγριεμμένη φυβερὰ τὴν ὄψ, ἐσήκωσε ἀπὸ καταγῆς τὴ γκλίτσα του, κ' ἐτράβηξε ἴσα πρὸς τὴν πόρτα, ὅσο ποῦ χάθηκε μέσα 'ς τὰ δένδρα τοῦ περιβολιοῦ. Ἔξω τὸ φεγγάρι ἔχυνε τὸ φῶς του πάντα 'ς τὴ κοιμισμένη φύσι, οἱ γοῦλλοι ἐμουρμούριζαν ἀκούραστα σιγαλά, σιγαλά, καὶ τὰ φύλλα τῶν δένδρων ποῦ ἔπαιζαν μὲ τ' ἀεράκι τῆς νύχτας, θαρροῦσες ἐψιθύρισαν φρικιασμένα τὰ στερνὰ λόγια τοῦ Νίκου:

— Δὲ μπορῶ νὰ δῶ γυναῖκα ἀπὸ τότε μπροστά μου... δὲ μπορῶ ....

ΤΕΛΟΣ

Τυπογραφεῖον «Κορίννης», ὁδὸς Πρυαστείου ἀριθ. 10.